

Mi o sebi

Glasilo Društva upokojencev Škofja Loka št. 6 letnik II december 2008

**GIBANJE
POMLAJUJE**

Foto: Zlata Ramovš

Foto: Nevenka Mandić

Foto: Nadja Podgoršek

Foto: Zlata Ramovš

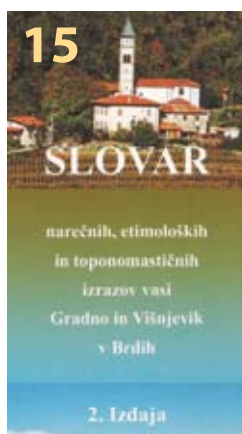

Foto: M. Zakotnik, arhiv

- 4** Beseda predsednika DU Mira Duića
- 5** Projekt starejši za starejše
- 6** Spoznajte poverjenico Marijo Peternelj
- 7** Širimo mrežo prijateljev in sodelavcev
- 8** Loški »Barbizon« sto let kasneje
Festival za tretje življenjsko obdobje
- 9** Iz zakladov naše knjižnice
Kako postaneš čarovnik?
- 10** Festival za tretje življenjsko obdobje
- 11** Pogovor s predsednico MePZ Vrelec Marinko Logar
- 12** Obujamo staro ljudsko pesem
- 13** Odličen spomin 95. letne Danice Babnik
- 14** Zanimive osebnosti – Tone Kužnik
- 15** Edvard Erzetič: Vse, kar premorem, nosim s seboj
- 16** Metod Zakotnik: Delaj tisto, kar te osrečuje, ne glede na to, kaj si, kdo si in kakšen si
- 18** Srečanje 1933 - 2008
- 19** Športni mozaik - Začetki športa pri DU Škofja Loka
- 20** Predstavitev športnih panog: balinanje
- 21** Kegljanje
- 22** Namizni tenis, orientacijski tek
- 23** Strelstvo, kros
- 24** Plavanje, kolesarjenje, pikado
- 25** Smučanje, šahovska sekcija
- 26** 28. medobčinske športne igre - Kako smo tekmovali?
- 27** Gremo na pot
- 28** Jaslice pri Grebenarju
- 29** Koristne informacije - Urnik študijskih krožkov
- 30** Voščila naših sponzorjev
- 32** Fotogalerija

S ŠPORTOM NAD STARANJE

Jelka Mlakar

Pozdravljeni! Najprej si oglejte naslovnico, potem preberite napovednik, nato pa se vrnite k tem uvodnim besedam. Gibanje pomlaja, sedenje stara, je osrednja tema decembrske številke našega glasila, ki prihaja v vaše domove v času, ko delamo bilanco preteklega leta, predvsem pa načrte za prihodnje. Če nismo zadovoljni, naredimo boljše načrte za naprej. Nikar ne odkimajte z glavo, da načrtov nimate več. Vsi si kaj želimo, le da tega ne upamo ali pa ne znamo povedati. S tem izražamo veselje do življenja, kar pa je neznansko več vredno od zlata. Začnimo s sklepom, da bomo prihodnje leto več časa namenili gibanju, kar pa ne pomeni, da bomo ženske še hitreje in več časa lovile prah v stanovanju in preganjale plevel na vrtu. Na račun rekreacije lahko mirno izpustite tudi kakšno popoldansko telenovelo. Prikličite v spomin čas, ko bi radi več hodili na sprehode, se vključili v kakšno športno društvo, pa za to nikoli ni bilo časa. Morda pa vam rekreacija že prej ni bila tuja. Kaj če bi to nadaljevali ali pa začeli kar na novo? Právšnje mesto za izpolnitev teh načrtov so športne dejavnosti društva upokojencev, kjer se lahko poleg rekreacije preizkusite tudi na različnih tekmovanjih. Če boste pozorno prebrali vse članke v tej številki, boste ugotovili, da so naši upokojenci dobri športniki in so društvu v ponos. Pridružite se jim! Šport in rekreacija sta za boljšo kakovost življenja nepogrešljiva, zato se jima ne odpovejte niti v pozni starosti, le prilagodite ju svojim letom. Nič pa nismo zapisali o plesu, čeprav je to najlepši šport, pravi znana slovenska plesna strokovnjakinja dr. Meta Zagorc. Plešemo v vseh življenjskih obdobjih, otroci rajajo, mladina se ob plesu spoznava, odraslim pa pomeni prijetno druženje in sprostitev. Ko delate načrte za prihodnost, zato pomislite tudi na ples.

Izdajatelj:

Društvo upokojencev Škofja Loka

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

Tel. (04) 512 06 64

e-pošta: drustvo.upokojencev@siol.net

Odgovorna urednica:

Jelka Mlakar

Stalne sodelavke:

Borjana Koželj, Jožica Kovič,

Marinka Logar,

Marinka Mesec, Maruša Mohorič,

Nadja Podgoršek, Mana Veble Grum

Lektorica:

Marija Draškovič

Oblikovanje:

Nevenka Mandić Orehek

Urednica fotografije:

Zlata Ramovš

Tisk:

GTO Košir d.o.o.

Naklada: 2500 izvodov

Posamezni izvod stane 1,00 EUR.

Za člane Društva upokojencev je

brezplačen.

ISSN 1855-0975

Foto: Tončka Benedik

*Iztekajoče se leto je
drugo, ko vam lahko,
dragi bralci, voščimo
iz uredništva glasila
MI O SEBI.*

*Vam, vašim družinam
in prijateljem
želimo srečno, zdravo
in mirno
novo leto 2009.*

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

Partizanska cesta 1

4220 Škofja Loka

Tel. tajništvo: (04) 512 06 64

Tel. blagajne: (04) 512 63 08

Fax: (04) 512 63 09

Uradne ure: sredo in petek od 8. do 12. ure

BESEDA PREDSEDNIKA DRUŠTVA UPOKOJENCEV MIRA DUIČA

Nadja Podgoršek

SPET JE LETO NAOKOLI IN TO JE PRILOŽNOST, DA SE OZREMO NA PREHOJENO POT, NA USPEHE IN TEŽAVE, S KATERIMI SMO SE SOOČALI V LETU 2008. ZELO POMEMBNA NALOGA DRUŠTVA, V KATEREGA JE TRENUTNO VKLJUČENIH 2335 UPOKOJENCEV, JE PRITEGNITI NOVE ČLANE Z NOVIMI IN ZANIMIVIMI PROGRAMI.

Leto 2008 bo v kroniki Društva upokojencev Škofja Loka zapisano kot leto uvajanja novih projektov. Gospod Duič, prosim, če jih predstavite.

► Letos smo se lotili evropskega projekta sodelovanja mlade in srednje generacije z upokojenci. Sredi junija smo na to temo organizirali okroglo mizo in to je bila tudi dobra popotnica za razpravo o problematiki medgeneracijskega sodelovanja.

Drugi projekt je Starejši za starejše, ki je namenjen višanju kakovosti življenja doma. V tem

Foto: Nadja Podgoršek

projektu so naše prostovoljke letos obiskale okrog 500 upokojenk in upokojencev od 69. leta starosti dalje. S pomočjo ankete, ki so jo izvajale, so se seznanile z njihovimi problemi. Na tej osnovi se je že začela akcija nudenja določenih oblik pomoči tistim, ki so jo potrebni, tudi preko RK in socialne službe. Pomoč seveda ni omejena samo na člane društva, pač pa jo bomo nudili tudi tistim, ki še niso naši člani. 23 prostovoljk je opravilo resnično pomembno delo, za kar si vse po vrsti zaslužijo javno pohvalo. Ugotavljam, da se prostovoljstvo v našem društvu izredno širi. Tudi vse članice uredniškega odbora glasila »Mi o sebi« so prostovoljke, enako tudi tiste, ki vsaka po svojem terenu raznašajo glasilo našim članom. Ker vsi naši prostovoljci delajo resnično brez vsakih denarnih nadomestil, s tem veliko prispevajo k boljšemu finančnemu stanju društva. Zelo zaželeni bi bili tudi moški prostovoljci, ki so vešči kakih obrtniških del in bi lahko sem in tja kakemu upokojencu zamenjali pipo, morda nasekali drva, obrezali živo mejo, prelopatali vrt ali kaj podobnega.

S prostovoljstvom je povezan tudi obisk slovaških prostovoljcev, ki sodelujejo v mednarodnem projektu Filantropija. Oktobra sem s še tremi

upokojenkami iz Slovenije v zvezi s tem projektom v Budimpešti sodeloval tudi sam.

Junija letos se je v našem društvu veliko dogajalo.

► Ja, res je, junij je bil zelo pester in za organizacijo prireditev kar naporen. Poleg že zgoraj omenjenega srečanja generacij smo v okviru občinskega praznika skupaj s filatelističnim društvom »Lovro Košir« iz Škofje Loke priredili razstavo z naslovom »Od generala Maistra do samostojne Slovenije«. Gostili smo tudi upokojence iz češkega mesta Tabor, ki je pobrateno s Škofjo Loko. Na rekreacijskem področju smo v okviru društva prvič pripravili piknik, ki naj bi postal tradicionalen. Letos smo tudi prvič organizirali sedemdnevno letovanje za upokojence v Paklenici. V prihodnjem letu bo to letovanje na Malem Lošinju.

Ko bodo bralci prelistali naslednje strani glasila, bodo ugotovili, da je dovršen del vsebine namenjen športu in rekreaciji. Vendarle pa, gospod predsednik, verjetno želite še posebej omeniti letošnjo zelo dobro bero športnih uspehov naših upokojencev.

► Poleg pohodništva in planinarjenja je šport pomemben del udejstvovanja upokojencev. Naši člani dosegajo odlične rezultate, med katere sodi v sam vrh zmaga ženske strelske ekipe na državnem prvenstvu in tretje mesto moške ekipe na istem tekmovanju, kar se doslej še ni zgodilo. Vse boljši so kegljači in balinarji. Opazni so rezultati nekaterih posameznikov na določenih tekmovanjih. Naj omenim, da je lani ekipa upokojencev Škofja Loka med 36 moškimi in 21 ženskimi ekipami na medobčinskih športnih igrah v Škofji Loki dosegla skupno tretje mesto.

Doslej ste v glavnem nizali uspehe društva, ki pa se že dolgo spopada s prostorsko stisko in tudi finančna situacija ni rožnata.

► Temeljna naloga našega društva je dokončen prenos lastništva prostorov, v katerih trenutno delujemo. Ko jih bomo dobili v last, jih želimo adaptirati po svojih potrebah in željah, kar pa bo za nas velik finančni zalogaj.

Društvo bo vedno imelo projekte, ki bodo člane zanimali. Vendar se stalno srečujemo s

nadaljevanje s prejšnje strani

pomanjkanjem denarja, zato včasih ne moremo pokrivati niti tekočih projektov. Zelo pomembno bo, če nas bo dodatno financirala občina, kakor tudi sredstva sponzorjev ali donatorjev. Žal pa je pomemben vir financiranja tudi članarina, ki taka, kot je sedaj, za pokrivanje stroškov ne zadošča več. Poleg tega je ZDUS sprejel sklep, da moramo od vsakega upokojenca odvzeti 1 evro za ZDUS in Pokrajinsko zvezo upokojencev Gorenjske. Delno spremembo članarine, s katero bomo skušali pokrivati izdatke, povezane s programi, narekujejo

tudi naše potrebe.

Žal tudi zaradi aktivnosti društva pride do večjega izpada, kar se je zgodilo tudi letos. Eden od udeležencev upokojenskega srečanja se je poškodoval na plesišču in nas tožil, kar je društvo stalo 2.500 evrov odškodnine.

Ob izteku leta 2008 se še posebej zahvaljujem našim članicam za opravljeno prostovoljno delo, v novem letu pa vsem skupaj želim obilo zdravja in osebne sreče z željo, da se vsaj delno izpolnijo naša pričakovanja in želje.

PROJEKT STAREJŠI ZA STAREJŠE

PROSTOVOLJSTVO JE TEMELJ NAŠEGA DELA

Nežka Fojkar—koordinatorica

Letos je DU Škofja Loka pričelo izvajati projekt STAREJŠI ZA VIŠJO KAKOVOST ŽIVLJENJA DOMA. Za projekt smo se odločili zaradi potreb prebivalstva, saj se življenjska doba podaljšuje, s tem pa naraščajo tudi potrebe starejših po pomoči. Velik problem je tudi slabšanje standarda starejših in nezmožnost kritja stroškov domskega varstva. Večina ljudi pa seveda želi starost čim dlje preživeti v domačem okolju skupaj s svojci.

Namen Društva upokojencev Škofja Loka je preko projekta vzpostaviti trajno medsebojno pomoč osebam, ki so starejše od 69 let in živijo v lastnih gospodinjstvih ali skupaj s sorodniki ter potrebujejo dodatno pomoč okolja. Ugotoviti moramo, v kakšnih razmerah živijo starejši in poiskati tiste, ki ne znajo, ne morejo ali nočejo sami iskati pomoči ter zanje organizirati pomoč v lastnih vrstah. Zagotovo imajo člani društva ogromno znanja in izkušenj ter še veliko neizrabljene energije, ki jo lahko usmerijo tudi v lepšo starost naših vrstnikov. Izvajanje projekta je obsežno delo, ki naj bi bilo trajno in temelji na prostovoljnem delu. Naši prvi prostovoljci, ki so se že vključili vanj, izhajajo prav iz vrst upokojencev, seveda pa je pri nas odprta pot v to dejavnost vsakomur, ki želi biti koristen sočloveku. Pričakujemo torej tudi odziv mlajše generacije, dobrodošli pa so

Foto: M. Furlan, arhiv

Skupina naših prostovoljk, ki se je v septembru udeležila prijetnega srečanja prostovoljcev gorenjske regije v Radovljici.

Če se čutite sposobni in ste pripravljeni nuditi pomoč starejšim, postanite naši prostovoljci. Lahko me pokličete na tel. 041 717 210 ali se oglasite osebno v času uradnih ur v tajništvu DU Škofja Loka. Z veseljem Vas bomo sprejeli.

tudi moški, ki se doslej še niso vključili. S prostovoljnim delom lahko premagujemo lastne težave, polepša nam dan, koristno lahko uporabimo tudi svoja znanja in izkušnje iz dosedanjega življenja.

Ocenjujemo, da je v občini Škofja Loka najmanj 2.300 oseb, ki so starejše od 69 let. Načrtujemo, da bomo v prvih dveh

letih našega delovanja obiskali prav vse vsaj enkrat, kasneje pa bomo starejše do 80. leta starosti obiskovali na vsaki dve leti, tiste nad 80 let pa vsako leto, saj s starostjo narašča tudi potreba po pomoči. Navedene številke kažejo, da nam dela ne bo zmanjkalo. Ni nas še dovolj. Za izpolnitev zastavljene naloge bomo potrebovali kar okrog 45 prostovoljcev. Pred začetkom dela bomo prostovoljce usposobili za anketiranje in jih poučili o pristopu k starejšim.

Prostovoljstvo pomeni opravljati delo brez pričakovanega plačila. Prav pa je, da prostovoljke za svojo prizadevnost vsaj občasno dobijo kako priznanje. Mnogim so v zadovoljstvo že prijetni občutki ob pogovorih z obiskanimi, v skladu z možnostmi pa bodo nagrajene še kako drugače, morda z udeležbo na kakšni prireditvi, srečanju ali z ogledom kulturno-umetniških prireditev. Pridružite se nam, ker bomo skupaj močnejši.

SPOZNAJMO SE

SPOZNAJTE POVERJENICO MARIJO PETERNELJ

Maruša Mohorič

Marija je doma v Hafnerjevem naselju v Škofji Loki, kjer se vsi poznajo že od takrat, ko so začeli z gradnjo hiš.

V društvo se je vpisala leta 1993, kmalu po upokojitvi, in začela delati kot poverjenica na predlog Olge Meglič, ko je predhodnica prenehala z delom.

Skrbi za okrog trideset članov društva, ki so se navadili na njene obiske.

Nekateri ne pridejo

v društvo iz navade, drugi pač zato, ker sami ne zmorejo zaradi starosti ali ker nimajo prevoza. Obiskuje tudi 80-in 90-letne upokoјence ob njihovih jubilejih in jim prinese društveno čestitko. Z veseljem se spominja, kako ji je pred leti devetdesetletni član skuhal kavo, ko ga je obiskala. O raznašanju društvenega glasila MI O SEBI ni dosti

Foto: osebni arhiv

razmišljala, saj z njim razveseli okrog šestdeset hišnih lastnikov.

Marija je zelo skromna duša, najraje ne bi povedala ničesar, kaj šele, da bi se malo pohvalila. V prostem času, ki ga ni na pretek, hodi s prijateljico na sprehode, rada gre v hribe, kjer uživa. Z veseljem prebere tudi kakšen roman, a nič težkega, obremenjujočega.

Bila je krvodajalka, 22-krat je darovala kri, to pomembno življenjsko tekočino. Zaradi zdravstvenih težav je morala prenehati.

Prosila me je, naj povem vsem članom društva z njenega območja, da jim je pripravljena nuditi pomoč, če jo potrebujejo, saj gre lahko v društvo, opravi obveznosti, prijavi za izlet, prinese potrdila za nabavo olja itd. Le pokličejo naj jo!

Spoznala sem že veliko poverjenic. Vse so zelo prijazne in zagrete za prostovoljno delo. V društvu bi jim morali večkrat povedati, da jih cenimo.

Hvala Mariji in vsem poverjenicam, ki se trudijo za dobro nas vseh v društvu!

VOŠČILO

V Groharjevem naselju v Škofji Loki živita Minka in Bertl Borštinar, ki sta 9. oktobra letos obhajala 60-letnico skupnega življenja. Obletnico sta praznovala 11. oktobra na Križni gori, kjer sta se ponovno poročila. Rodili sta se jima dve hčeri, zdaj pa imata štiri vnuke in dva pravnuka.

Iskreno jima čestitamo in želimo obilo sreče in zdravja v skupnem življenju.

ŠIRIMO MREŽO PRIJATELJEV IN SODELAVCEV

Borjana Koželj

Naša univerza se je že dodobra umestila v naše domače okolje in tako zlahka najdemo skupne interese in cilje z drugimi nosilci izobraževanja.

Sodelujemo z Ljudsko univerzo Škofja Loka.

Tako smo že v preteklem letu sodelovali z Ljudsko univerzo Škofja Loka in to druženje letos še poglobili. V septembru smo izpeljali dobro obiskan študijski krožek Impresionisti. Za zaključek predavanj smo se preizkusili v tehniki slikanja, ki so jo uporabljali impresionisti. Nastala umetniška dela smo razstavili poleg daril, ki so jih okusno zavile članice aranžerskega krožka.

Sodelujemo z Ljudsko univerzo Jesenice.

Bogato se že obrestuje sodelovanje s Centrom vseživljenjskega učenja Gorenjska in Svetovalnim središčem Gorenjska pri Ljudski univerzi Jesenice. Povezani smo v mrežo enajst organizacij, ki izvajajo dejavnosti izobraževanja in vseživljenjskega učenja. Tako imamo izdelan načrt za vsak mesec. Izpeljali bomo brezplačno izobraževanje na določenem področju. V septembru smo že poslušali predavanje o negi bolnika, v oktobru smo imeli kratek računalniški tečaj, sledijo pa še ročne delavnice in jezikovni tečaji. Ta projekt financira Ministrstvo za šolstvo in šport in Evropski socialni sklad.

Glavne dejavnosti Svetovalnega središča so: dostop do brezplačnega svetovanja, kar pomeni, da bo vsaka dva meseca pri nas v sredo na semanji dan, od 10. do 12. ure, svetovalka, ki bo svetovala, kako se učiti in načrtovati vseživljenjsko učenje za kogarkoli, ki tako informacijo potrebuje. (To so lahko mlajši ali starejši odrasli, invalidi, študentje, dijaki...)

Sodelujemo s študenti. MMC Pulsar (multi medijski center, ki je enota Zavoda O).

Zato, da bi računalnik čim bolj približali starejšim, so nam študentje brezplačno odstopili računalniško učilnico in bomo brezplačno izpeljali računalniški tečaj. Zahvaljujemo se jim in se veselimo nadaljnjega sodelovanja. Tako že gledamo v prihodnost. Na pobudo **Zavoda O**, zavod škofjeloške mladine, smo vključeni v projekt za donacijo Norveškega finančnega mehanizma. Projekt bo vodila Jelka Jelovšek. Če bo vloga odobrena, bo sodelovanje v študijskem krožku oblikovanja gline in plesne dejavnosti za naše člane brezplačno.

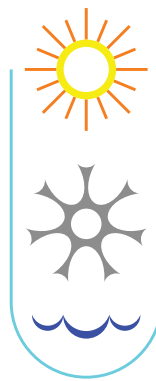

Foto: Zlata Ramovš

Tečajnica Marija Verčič Valentine

VABILO

*Ljudska univerza Škofja Loka je bila na javnem razpisu Ministrstva za šolstvo in šport izbrana za izvajanje programa **Računalniška pismenost za odrasle**. Izobraževalni program bo tako za udeležence **brezplačen**, saj ga bosta v celoti financirala Ministrstvo za šolstvo in šport ter Evropska unija.*

Program Računalniška pismenost za odrasle je namenjen upokojencem, starejšim od 65 let, ki si želijo pridobiti temeljno znanje za delo z računalnikom. Na 60-urnem tečaju se bodo naučili oblikovati besedila, uporabljati internet ter elektronsko pošto. Tečaj bo potekal dvakrat tedensko od 16.30 do 19. ure v računalniški učilnici Ljudske univerze Škofja Loka na Partizanski cesti 1.

Dodatne informacije lahko dobite pri Tanji Avman, vodji izobraževanja, na telefonski številki 04 506 13 80.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

LOŠKI »BARBIZON« STO LET KASNEJE.

Marta Satler

SLOVENSKI IMPRESIONISTI – GROHAR, JAKOPIČ, JAMA, STERNEN IN FOTOGRAF BARTHOLD, SO SE PRED DOBRIMI 100 LETI ZAČELI DRUŽITI V ŠKOFJI LOKI IN S SVOJIM SLIKANJEM POSTAVILI SLOVENIJO OB BOK SVETOVNIM MOJSTROM IMPRESIONIZMA, KATERIH SREDIŠČE JE BIL FRANCOSKI BARBIZON.

Letos smo sedli skupaj slušatelji Univerze za tretje življenjsko obdobje in vestno sledili razlagam mentorja prof. Borisa Oblaka, ko nam je na platno nizar podobe znanih mojstrov impresionizma in nas opozarjal na detajle, značilne za to slikarstvo. Spoznavanje igre svetlobe in sence, uporaba in nanašanje osnovnih čistih barv, ki se šele ob pogledu na sliko premešajo, slikanje s tehniko točk različnih barv, vse to nam je pomagalo bolje spoznati in razumeti impresionizem.

Teorija pa za nas starejše dobi svojo pravo vrednost šele, če jo lahko preizkusimo v praksi. Tega se je dobro zavedal tudi naš mentor, zato nas je na koncu razveselil z nekaj škatlami in tubami barv, obilico čopičev vseh vrst, pa tudi slikarske lopatice so bile vmes. Tako smo mnogi prvič potegnili z barvo čez prazen risalni list in pridobljeno znanje o tehniki, ki so jo sredi devetnajstega stoletja razvili impresionisti, vsak po svoje prenesli na papir.

Foto: Nadja Podgoršek

Detajl slike izdelane na tečaju

Nova izkušnja nam je bila vsem v veliko veselje in tudi, če nikoli več ne bomo prijeli za čopič, se nam je impresionizem za vedno vtisnil v spomin in vsako sliko bomo zdaj gledali z drugimi očmi. Čeprav je tečaj trajal le nekaj ur, je bil zelo poučen in ga bomo ohranili v lepem spominu.

FESTIVAL ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Zlata Ramovš

Letošnji, že 8. Festival za tretje življenjsko obdobje, ki je potekal od 30. septembra do 2. oktobra v Cankarjevem domu, je bil tematsko zelo raznolik in namenjen tako upokojujencem kot tudi tistim, ki jih zanima, kaj vse lahko počnejo upokojenci. Na festivalu je predstavilo svoje uspehe pri vključevanju upokojujencev v življenje in delo Škofje Loke tudi naše društvo.

Vodja škojeloške Univerze za tretje življenjsko obdobje, prof. Borjana Koželj, je na okrogli mizi »Kultura – dejavnik socialne integracije starejših«, predstavila izvirne aktivnosti škojeloških upokojujencev: sodelovanje z Radiem Sora, naše edinstveno glasilo Mi o sebi, prostovoljstvo v kulturi in Marinkino knjižnico.

Foto: Nevenka Mandić Orehek

IZ ZAKLADOV NAŠE KNJIŽNICE

Marija Draškovič

V PREJŠNJI ŠTEVILKI NAŠEGA GLASILA SEM PREDSTAVILA DVA ROMANA MARJANA TOMŠIČA ŠAVRINKE IN GRENKO MORJE. DANES PA BI ŽELELA PREDSTAVITI ZBIRKO NOVEL JUŽNI VETER, KI SE TEMATSKO POVEZUJE Z ROMANOM GRENKO MORJE.

JUŽNI VETER

V zbirki novel spoznamo usodo cele vrste žena in njihovih družin. Odpravile so se v Aleksandrijo, Egipt, da bi zaslužile nekaj denarja in tako rešile svoje domačije pred propadom. Vendar je njihova usoda največkrat tragična. Zaradi odhoda so izkoreninjene in po vrnitvi domov s svojimi domačimi ne najdejo pravega stika. Nekatere propadejo, medtem ko druge najdejo novo srečo v Egiptu, vendar pa ta sreča ni popolna, saj »pojavi se je hrepenenje po moji vasi, po naših njivah, travnikih, vinogradih, hribih, po reki Vipavi.« Gre za nasprotje, saj zaradi južnega vetra, ki prinaša norost in neukrotljivo slo, hrepenijo po sreči, nekje pa ostaja domovina in domačija, kjer so možje in otroci, ki so se jim odtujili. Tomšičeve novele sodijo v vrh naše sodobne pripovedne umetnosti. Pisatelj nas mojstrsko postavi v sredozemsko pokrajino, v Kairo in Aleksandrijo, kjer skupaj z junaki doživljamo sunke južnega vetra. V svojo pripoved vpleta lokalizme, nove besede, narečne izraze in arhaizme. Tako nas prestavi v svoj čarobni svet, ki se zelo približuje tradiciji evropske in arabske klasike.

Foto: Borjana Koželj

DALMATINSKE NEVESTE

Drugačno zgodbo nam pripoveduje predelano magistrsko delo avtorice Vilme Malečkar. Odločila se je raziskati usodo svoje družine. Njen oče je bil doma iz Brkinov, mati pa iz zadrškega zaledja. V petdesetih letih se je med kmeti iz Brkinov in tistimi iz zadrškega zaledja, razvila živahna trgovina, zato so nekateri navezali prijateljske stike in tako so se spoznali starši fantov in deklet. Večina fantov je prevzela gospodarjenje na kmetiji in zato so rabili

gospodinjo. Dekleta so izhajala iz revnih okolij in so iskale možnosti za boljše življenje. Vlogo ženitnih posrednikov so prevzeli trgovci. Avtorica raziskuje tudi ženitne običaje, življenje dalmatinskih nevest in njihovih otrok v novem okolju. Ker sama izhaja iz take družine, je želela predstaviti resnico o teh porokah, saj so v tistem času o njih pisali zelo grdo. Knjiga je napisana v razumljivem jeziku, tako da je dostopna širšemu krogu bralcev.

KAKO LAHKO POSTANEŠ ČAROVNIK

Marta Satler

Septembra smo bili nekateri upokoјenci deležni prav posebnega doživljanja. V okviru programa Univerze za tretje življenjsko obdobje smo v Ljubljani obiskali Hišo eksperimentov, kjer smo na enostaven, zabaven in poučen način spoznali zakonitosti, ki jim v najširšem pomenu pravimo fizika.

Mnogi člani univerze se nam niso pridružili zato, ker so mislili, da so za kaj takega že prestari, saj naj bi bilo to bolj za šolarje. Pa ni tako! Hiša eksperimentov je namenjena vsem, ki smo še radovedni ne glede na

to, koliko let se nam je že nabralo. Vsi, ki smo jo tokrat obiskali, smo bili navdušeni.

Tam je pripravljenih več kot 40 eksperimentov, ki si jih lahko sam poljubno izbereš in s pomočjo navodil ali pa ob pomoči prijaznih asistentov sam tudi preizkusiš. Lahko se uležeš na fakirsko posteljo iz žebljev, se šepetaje pogovarjaš na veliki razdalji tudi brez telefona, se z zrcali 100-krat razmnožiš ali pa zaradi njih lebdiš v zraku, preizkusiš, koliko moči so leta vzela iz tvojih rok, opazuješ, kako tvoje oči

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

nadaljevanje s prejšnje strani

zaznavajo barve, črte in slike in še veliko drugega. V drugem delu pa nam je dr. Miha Kos predstavil dogodivščino z imenom Plinologija, ki je iz nas v pol ure napravila prave čarovnike. Plini so za eksperimentiranje zelo zanimivi zato, ker jih ne vidimo, pa vendar še kako vemo, da so prisotni. Ne pustijo nam, da bi jih preveč stisnili ali raztegnili, eden nam ugasne ogenj, drugi spremeni glas, če ga vdihnemo, tretji postane tekočina, četrti se iz jeklenke vsuje kot led. Naučili smo se veliko zanimivih trikov in zdaj se lahko tudi pred vnuki postavimo s svojimi coprnijami. Bilo je res zabavno!

Fakirska postelja

Foto: Zlata Ramovš

FESTIVAL ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Zlata Ramovš

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Naš MePZ Vrelec je v kulturnem programu v Cankarjevem domu izvedel kvaliteten glasbeni program. Med svojim nastopom je imel čast med seboj pozdraviti predsednika republike, dr. Danila Türka.

V spremljevalnem programu je zaplesala tudi mlada plesna skupina »Tolovajčki« iz Osnovne šole Škofja Loka - Mesto. Svoj, prvotno združeni ples skupaj s plesno skupino naših upokojenk »Perle«, je morala zaradi premajhnega odra odplesati sama.

Foto: Nevenka Mandić Orehek

KJE SO TISTE ROŽICE, PISANE IN BELE...

Borjana Koželj

POGOVOR Z MARINKO LOGAR, PREDSEDNICO MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA VRELEC

Začelo se je davnega leta 1974, ko se je pod vodstvom Valentina Pirca zbralo enajst moških glasov. Po petindvajsetih letih je zbor prenehal prepevati, vendar je kmalu nastal nov zbor, Mešani pevski zbor Vrelec, ki ga je vodila Vika Jelen. Veliko so nastopali in se udeleževali tudi tekmovanj. Leta 2005 je zbor prevzela zborovodkinja Nada Krajncan. Pod novim vodstvom se je število nastopov povečalo. Zbor ima zahtevne vaje, vendar so se pokazali rezultati trdega dela, saj uresničujejo vse načrte. Za organizacijske zadeve skrbi predsednica Marinka Logar.

O zboru pripoveduje takole:

► Člani zbora radi pojemo, smo družabni in veseli ljudje. Vedno smo pripravljeni priskočiti na pomoč materialno ali z delom, kjerkoli je potrebno. Med nami se je razvil občutek pripadnosti zboru in ponosna sem, da sem njegova članica. Včasih na to pozabim. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem, ki razen svojega glasu prispevajo še veliko drugega, da zbor tako dobro deluje. Rada imam vse in vsakega posebej.

Kolikokrat tedensko se pevci srečate na vajah in kje se srečujete?

► Glede na to, da nas je v zboru kar štirideset, težko dobimo primeren prostor za vaje. Lepo bi bilo, če bi imeli v Društvu upokojencev dovolj prostora, ampak to so le sanje, tako so nam v Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto prijazno odstopili glasbeno učilnico, kjer imamo svoj instrument klarinova. Dobimo se vsak četrtek ob osemnajstih in vadimo do dvajset trideset. Prisotnost na vajah je zelo pomembna. Pred nastopi imamo dodatne vaje in včasih celo čez vikend. Večkrat gostujemo v prostorih Zveze borcev.

Če se udeležite tekmovanja ali ste povabljeni v goste, zbor potrebuje sredstva vsaj za prevoz. Ali denar prispevajo člani zbora ali pridobite sredstva kako drugače?

► Skoraj vse prevozne stroške krijemo pevci sami. Poleg tega imamo še vrsto drugih stroškov. Nekaj nam prispevajo tihi donatorji, ki se jim ob tej priložnosti v imenu zbora prisrčno zahvaljujem. Prijavimo se tudi na občinski javni razpis, na katerem vsako leto dobimo skromno vsoto, kar pa

je vedno premalo. Izračun pokaže, da kar sedemdeset odstotkov stroškov krijemo pevci sami. Vse to je daleč od tega, da bi z nastopi kaj zaslužili.

Vabilu na nastop se vedno odzovete. Je nastopov dovolj ali si jih želite še več?

► V enem letu se zvrsti dvanajst do šestnajst nastopov. Sodelujemo na raznih prireditvah, revijah. Vsakega vabila smo veseli, saj je za naše napredovanje pomemben vsak nastop. Tako preverjamo svoje znanje in ga potem lahko dopolnimo. Radi nastopamo.

Marinka razen petja ljubi tudi rože

Foto: Zlata Ramovš

Imate v zboru dovolj vseh potrebnih glasov? Mogoče katerih primanjkuje ali je katerih glasov celo preveč?

► V zboru je potrebna harmonija. Če je katerega od glasov preveč ali premalo, se to odraža v delu zborovodkinje, ki skuša neskladje izravnati. Pri nas je občutno premalo moških glasov, zlasti nizkih basov. Vabimo moške pevce, ki imajo nekaj pevskih izkušenj, naj zberejo korajžo in se vključijo v našo družbo. Pri ženskih glasovih imamo premalo sopranov. Tudi ženske so vabljeni.

Pevske sposobnosti gotovo niso trajne. So pevci dovolj samokritični in sami ugotovijo, kdaj ne gre več?

► Z leti se pri nekaterih pojavijo težave. Zlasti, ko pevcu opeša sluh ali pa, če za dalj časa prekine s petjem. Naši pevci se vključijo v zbor iz velikega veselja do petja in v zboru se dobro počutijo, zato je vsakomur težko priznati, da nenadoma ne zmore več.

Kako dopovedati prijatelju, da moti delo zbora?

► Z leti nam vsem začne nagajati spomin, zato si pomagamo s škiljenjem v note. Če pa gledamo v note, ne sledimo dirigentkinim gibom, s katerimi nas vodi. Zanimivo pa je, da neka pesem dobro zveni že po štirih vajah, druga pa zahteva kar leto ali dve trdega dela. Vendar je trud vedno poplačan.

Izbor pesmi je seveda v pristojnosti dirigentke.

Kdo pa pripravi načrt koncertov in nastopov?

Imajo pri tem kakšno besedo tudi člani zbora?

► Z leti vaj raste kvaliteta zbora in zborovodkinja pri izboru pesmi upošteva sposobnost in sestavo zbora. Ne uči nas le golega prepevanja, ampak tudi razumevanja sporočila posamezne pesmi. Šele ko nam to sede v srce, zazveni dobro. Potrebna je tudi disciplina in tu je gospa Nada Kranjčan nežno stroga. Rada se smeji z nami, toda večkrat nas ustavi z besedami: »No, regice, mir!« in hec se neha. Je pa zelo stroga glede kvalitete petja, saj pilimo veliko časa, da odpravimo napake.

Načrt koncertov nastaja spontano. Odzovemo se vabilom na vsako prireditev in revijo, tako vsako leto sodelujemo na reviji pevskih zborov v Stični. V našem načrtu ima pomembno mesto letni koncert. Letošnji letni koncert je bil 21. novembra, v baročni dvorani graščine v Radovljici. Žal v Škofji Loki Kristalna dvorana še ni gotova.

Kateri dogodek vam je ostal v najlepšem spominu?

► Dogodkov je mnogo. Vsak ima kakšnega posebej v lepem spominu. Vsi pa smo bili veseli predsednika dr. Danila Türka, ki nas je poslušal na letošnjem Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani in nam namenil nekaj pohvalnih besed. Veliko nam pomeni druženje med prijatelji. Na vsaki vaji se dogaja kaj veselega, kar nas spravi v smeh in dobro voljo ter nam krepi veselje do življenja. Včasih pa nam ostanejo v grenkem spominu tudi žalostni dogodki. Takšno je pač življenje.

OBUJAMO STARO LJUDSKO PESEM

Mana Veble Grum

DVA ITAL`JANA

To je zabavna pesem, primerna za veselo praznovanje. Naučila sem se jo od staršev, ki so bili zabavni in veseli Štajerci. Poznajo jo tudi Dolenjci, le da je pesem malo drugačna. Povedal mi jo je STANE OREŠNIK, tudi on se jo je naučil od svojih staršev.

Primerna je za veselo družbo po obilni hrani. Pri petju refrena sodelujejo vsi tako, da vstajajo od mize po predhodni delitvi – prvi, drugi, prvi, drugi (ajnzerji, cvajarji...) in se pri tem malo razgibajo.

Pesem poznajo varovanci v domovih za starejše občane in se želijo naučiti celotno besedilo.

Štajerska inačica

*Dva nesrečna Ital`jana,
dva velika grešnika.
Sta na gauge b`la dejana,
sred` ljubljanskega polja.*

Refren: ajnzerji-cvajerji, ajnzerji-cvajerji, ajnzerji vsi.

*Pater Mojzes je govoril,
grešnik, če se spokoriš,
če boš ti pokoro delal,
pa boš videl paradiž.*

Refren

*Grešnik pa je odgovoril,
pater Mojzes, v uh` me piš`!
pojd` na gauge namest` mene,
pa boš videl paradiž.*

Refren

Dolenjska inačica

*Dva izvoljena Ital`jana,
dva velika grešnika,
sta b`la na gavge pripeljana,
ker na smrt sta obsojena.*

Refren: ajnzarji. Cvajarji..... hopsa-sa-sa

*Rabelj lojtro je pristavil,
Ital`jan pa gor je šel,
rabelj lojtro je spodmaknil,
že ga je hudič uzel.*

Refren

ODLIČEN SPOMIN 95-LETNE DANICE BABNIK

Nadja Podgoršek

KER BI RADA NAPISALA NJEN ŽIVLJENJEPIS, KI NE BI BIL SAMO GOLA STATISTIKA IN ZGOLJ NAŠTEVANJE PODATKOV, DOGODKOV TER DOŽIVETIJ, BO O SVOJEM ŽIVLJENJU SPREGOVORILA KAR SAMA.

»Luč sveta sem zagledala leta 1913 v Rihenberku, današnjem Braniku na Vipavskem. Staršema se je rodilo osem otrok, vendar so trije umrli. Oče je bil železniški čuvaj. Takrat je bilo zelo težko dobiti službo, zato se je družina večkrat selila. Moji starši so bili zavedni Slovenci. Konec vojne so očeta premestili v Šentjanž na Koroškem. Ravno v tem času je bil na Koroškem plebiscit in mnogi zapeljani Slovenci so se odločili za Avstrijo. Osnovno in meščansko šolo sem obiskovala na Jesenicah, kjer sem se učila tudi nemškega jezika. Nato sem se na Dovjem eno leto učila strojnega pletenja. Poleg učenja sem morala še trdo delati. Molzla sem krave, kidala gnoj, kurila peč in pomagala pri raznih gospodinjskih opravilih. Ko smo malo odrasli, je oče pametno presodil, da bi bilo dobro službovati bliže Ljubljani, da bi otroci lahko študirali. Imel je srečo, da je dobil službo in stanovanje v čuvajnici v Gorenji vasi pri Retečah.

Ko smo se preselili, sem nekaj časa delala v Kranju pri IKI in pri Savniku. Tam sem se naučila strojnega šivanja rokavic iz blaga. Po zvezah sem potem dobila zelo dobro službo v Zagrebu pri nekem Židu. Nakupil je šivalne stroje in iskal mlade ženske, ki bi znale šivati rokavice. Imela sem odlično plačo. Bila sem njegova najboljša šivilja. Pri njem smo delale kar tri Slovenke. Stanovala sem pri neki avstrijski emigrantski družini. Govorili so samo nemško in tako sem znanje nemščine še izpopolnila. Tisto leto je bilo eno najlepših v mojem življenju. Po enem letu me je oče poklical domov, ker so mamo odpeljali v bolnico. Ker sem bila v družini poleg

mame edina odrasla ženska, sem morala prevzeti večino skrbi za družino.

Mladi nismo imeli kaj dosti možnosti za zabavo in spoznavanje. Ob nedeljah smo od časa do časa hodili na vaške igre, plesov ni bilo. Poročila sem se

pri 26 letih. Rodila sem enega sina in nikoli mi ni bilo žal, da nisem imela več otrok.

Da bi izboljšala naše gmotno stanje, sem vzela pletilsko obrt. Seveda sem morala najprej narediti pomočniški izpit. Takratna oblast je obrtnike zelo zatirala in jim nalagala visoke davke. Po nekaj letih sem obrt vrnila, ker sem kot obrtnica morala plačevati bombaž 40% dražje kot industrija. Vseeno mi zaradi dela »na črno« ni nikoli nihče nagajal in tako smo se potem lažje preživljali.

Sedaj že šesto leto živim v Domu za starejše v Škofji Loki. Z življenjem v domu sem zelo zadovoljna. Ker sem rada aktivna, se udeležujem vaj za spomin, telovadbe, sodelujem na raznih delovnih krožkih, prebrala sem že skoraj vse knjige, ki jih

premore naša knjižnica. Veliko tudi pletem in kvačkam.

Vodstvo doma vsak mesec za vse stanovalce, ki imajo tisti mesec rojstni dan, priredi manjšo slovesnost. Ta mesec sem je bila za 95. rojstni dan deležna tudi jaz. V domu za nas res lepo skrbijo. Moja edina želja je, da bi mi zdravje tudi v prihodnje dobro služilo.«

Gospa Danica ima odličen spomin, tekoče govori o različnih temah in nihče ji ne bi prisodil zavidanja vrednih 95 let. Pripovedovala mi je pesmice, ki so ji ostale v spominu še iz otroških let. Mnoge še nikjer niso zapisane in škoda bi bilo, da bi šle v pozabo. Zato sem jih zapisala in v prihodnjih številkah jih bomo v našem glasilu tudi objavili. Nekaj pa je bilo že objavljenih tudi v njihovem glasilu »Tako živimo«.

Foto: osebni arhiv

POGOVOR S TONETOM KUŽNIKOM

Marinka Mesec

»NISEM ŠE PENZIONIST. TO BOM TAKRAT, KO BOM SPAL DO OSMIH ZJUTRAJ IN BOM KOMAJ ČAKAL VEČER, KO BOM ŠEL SPAT.«

Ko sem prišla pred hišo Toneta Kužnika v Frankovem naselju, sem zagledala celo vrsto raznih lesenih korenin in vej, ki so vsaka po svoje predstavljale neko figuro, obraz, lik. Na balkonu še vedno cvetijo rože, ki so še dodatno okrašene z raznimi lesenimi liki. Pozdravila sta me dva psička in po tem sem

mobitel. Bil je odzivnik, na katerega so ga poklicali gasilci v primeru požara ali druge nesreče.

Leta 1948 je kot štirinajstletni fantič iz rejniške družine pobegnil v Kranj. Že kot majhen deček je začutil posebno veselje do kovin, zato se je želel vpisati v kovinarsko šolo Iskra Kranj. Ker tam zanj

Foto: osebni arhiv

ni bilo prostega učnega mesta, so ga iz takratne »borze dela« v Kranju poslali v internat v Škofjo Loko, kjer je stanoval in se v Jelovici izučil za mizarja. Močno se je želel izobraziti, zato je ob delu obiskoval še Lesno tehnično šolo v Ljubljani in končal tudi Višjo varnostno šolo. Že kot vajenec v Jelovici se je moral priključiti njihovim gasilcem, ki jim je zvest še danes, saj se še vedno udeležuje gasilskih tekmovanj veteranov. Žal je teh tekmovanj vedno manj, saj je veliko veteranov že umrlo. Deset let je bil predsednik Gasilske zveze v Škofji Loki, poveljnik Občinske gasilske zveze in poveljnik novoustanovljenega Gasilskega društva

sklepala, da gospodar ni daleč. Vstopila sem v delavnico, kjer je gospod Tone v delovni halji in s čepico na glavi ob radijski glasbi popravljaj omaro. Zagledala sem pravo čudo. Povsod so ležali, viseli, stali kipi, živalske glave, križi, še neobdelane palice. Povedal mi je, da je naredil že več kot tisoč Florijanov, zavetnikov ognja, največ za gasilska društva po Sloveniji in v Avstriji. Izdeluje tudi druge svetnike, kot so Sv. Jurij, Sv. Martin, Hubert, zavetnik lovcev, like škofov, podobe Marije in Barbare, zavetnice rudarjev ter kip Martina Krpana. Izrezljal je veliko konjev, levov, psov in ptičev ter obnovil veliko križev. Na omari je bil postavljen prvotni loški grad pred požarom iz leta 1698. Izdeluje tudi pokale za strelce, balinarje in druge športe. Največ izdelkov iz je naravnega lesa, na željo stranke pa izdelek tudi pobarva.

Toneta Kužnika poznam še iz otroštva. Prihajal je k mojemu očetu, ker sta si vedno izmenjavala razne stare predmete. Še sedaj se spomnim, da je za pasom nosil neko majhno škatlico, kot danes

na Trati. Dobil je Državno odlikovanje za zasluge za narod, Priznanje za civilno zaščito, imenovan je bil za Inovatorja leta v Škofji Loki. Izumil je razne tehnične pripomočke, strojčke za krpanje lesa še danes uporabljajo v Jelovici in drugi lesni podjetniki, izdelal je patent za obiranje borovnic, itd.

V Frankovem naselju si je ustvaril družino. Ima dva sinova, šest vnukov in enega pravnuka. Zelo zanimivo je, da so kar trije vnuki rojeni na isti dan - 24. oktobra.

Poleg izdelovanja lesenih skulptur ima gospod Tone še druge hobije. Zelo rad ima živali. V preteklosti je imel papige, cebrce, udomačenega orla, lisico, že od otroštva pa obvezno psa. Trenutno ima dva; shetlandsko ovčarko Punči in pekinesa Rudija, ki ga ima v varstvu, ker je njegova lastnica veliko v tujini. Psičko je pred petimi leti pripeljal iz zavetišča Gmajnice. Tam jo je dobil čisto nebogljen, saj jo je nekdo vrgel zavezano v vreči v Savo in so jo iz vode potegnili otroci. Vode se še vedno boji. Pravi, da še

sedaj, če se peljeta proti zavetišču, Punči postane strah in ne gre iz avta. Vsak večer jo mora vzeti v naročje in nekaj časa nameniti samo njej. Pozimi mu je nekdo pustil pred vrati kletko z zajčkom. Z veseljem ga je spravil na toplo, ga hranil in negoval. Zajčka je potem oddal dobrim ljudem, ki še sedaj z ljubeznijo skrbijo zanj.

Je velik poznavalec gob, v našem okolišu pozna kar 36 vrst. Sam si jih pripravi le za juhe, ostale podari sosedom. Rad dela na vrtu. Zelenjavo in sadje pridelava sam. Poseben izziv mu je gojenje nove vrste

buč. Letos jih je pridelal 150 kg. Vzgaja in cepi kivi ter drugo sadno drevje. Ima več kot dvajset strank, ki jim vsako pomlad obreže sadje in okrasno drevje. V času najinega pogovora je pokadil veliko cigaret. Na vprašanje, kako začne dan, mi je odgovoril: »Vstanem ob šestih zjutraj, prižgem cigareto, si skuham kavo in pokadim še dve cigareti. Čez dve uri v družbi s sosedo zopet kava s cigareto.« Na dan popije pet kav in že petdeset let pokadi štirideset cigaret. Močno je prepričan, da pri tolikšnem dimu rak v njegovem telesu ne more preživeti.

VSE, KAR PREMOREM, NOSIM S SEBOJ

Maruša Mohorič

RADA BI VAM PREDSTAVILA **EDA ERZETIČA**, KI SEM GA SREČALA PRED LETI, KO SEM HODILA Z ISKRAŠI IZ KRANJA NA PLANINSKE POHODE. LETOS JE VODIL DRUŠTVENI TURISTIČNI IZLET NA PIANCAVALLO IN V VILLO MANIN. DODATNO JE VKLJUČIL ŠE ZLOGLASNO FAŠISTIČNO KONCENTRACIJSKO TABORIŠČE IZ DRUGE SVETOVNE VOJNE GONARS. NASLEDNJIČ JE BIL NAŠ VODNIK PO KOBARIŠKI ZGODOVINSKI POTI, KO SMO MATEVŽEVA TA LAŽJA SKUPINA ODŠLI NA MESEČNI POHOD.

Lahko bi rekli, da je Edo ljubiteljski zgodovinar, geograf, umetnostni zgodovinar, jezikoslovec in še kaj drugega. Poleg vsega je še:

planinski vodnik, fotoamater, velik ljubitelj glasbe, zbiralec značk, ljubitelj rastlin in živali, poliglot in predvsem Bric na Gorenjskem. Ker sem se hotela pripraviti na srečanje z njim, sem malo pobrskala naokrog, si sposodila njegov Slovar narečnih, etimoloških in toponomastičnih izrazov vasi Gradno in Višnjevik v Brdih, tu in tam malo povprašala in tako oborožena za prebijanje ledu skicirala nekaj vprašanj.

Edo Erzetič, kdo ste?

► Sem sin briškega kmeta iz Gradnega, rojen v času fašizma (1939). Osnovno šolo sem začel obiskovati v coni A pod anglo-ameriško oblastjo, v kateri smo imeli posebne učbenike v slovenščini. Zaradi krute šolske politike, ki se je stalno spreminjala, sem se šolal osemnajst let, da sem postal elektrotehnik.

Kaj je Vas, Primorca, prineslo na Gorenjsko, tako daleč od doma, in zakaj prav v Škofjo Loko?

► Že od začetka me je zanimala elektrika. Ker Primorska ni imela ustreznih poklicne šole, sem

se vpisal v Iskrino industrijsko šolo v Kranju.

Stanoval sem v internatu, v katerem smo bili dijaki

iz vseh krajev Slovenije in smo se dobro razumeli. Govorico domačega ognjišča sem pustil že na vlaku. Moral sem se pogovorno asimilirati. Naslednjič se je to zgodilo, ko sem šel služiti vojsko. Zaposlil sem se v Iskri v Kranju v kontroli avtomatskih central, zadnja leta sem delal na razvojnem področju in metrologiji (meroslovje). Po upokojitvi sem prišel v Škofjo Loko, kjer sem najprej občutil mir v okolici, pa lepoto kraja in mesta. Tu sem se ugnezdil in lepo mi je tukaj. Ljudi sem spoznal toliko, da sem jih imel za sproti.

Foto: osebni arhiv

Edo je rad na Gorenjskem in rad gre na Primorsko, težava je v tem, ker je treba pakirati. »Kar pozabiš, pač pustiš doma in to izveš šele, ko prideš na Kladje.« S hudomušnim nasmehom vas v celoti razbremeni, s citiranjem Gregorčiča (...srce le gor mi sili...) in pregovori (Omnia mea mecum porto – vse, kar premorem, nosim s seboj.) pa spet obremeni. Ni lahek sogovornik, ampak zanimiv in načitan.

Kaj Vam v življenju največ pomeni in kaj Vas

ZANIMIVE OSEBNOSTI

nadaljevanje s prejšnje strani

razveseljuje, Vam da energijo?

► Moram reči, da je na prvem mestu humor. Živim pa tudi od glasbe, čeprav je ne prodajam. Sem ljubitelj predvsem narodno-zabavne in zborovske glasbe, rad imam pa tudi klasiko. V naši družini smo vsi okuženi z glasbo.

Njegovo življenje so planine, gore, vodništvo, ljubezen do stvarstva, fotografiranje. Ko je prišel v Iskro, ga je kolega športnik peljal na Storžič, naslednji teden je bil na Stolu, čeprav si je moral sposoditi celotno opremo. »Ljubezen do gora te pripelje tudi do planinskega izobraževanja. Vodniki nismo samo zaradi drugih, smo tudi zaradi sebe, zaradi svoje varnosti v gorah in zaradi izobraževanja drugih. Tudi planinska kultura je zelo pomembna. Pravi planinec je predvsem varuh gorske narave. Kdor ni fotoamater, je nepopolno opremljen in veliko izgubi, če ne slika.«

Edova ljubezen do slovenščine

Imel je veliko srečo, da je bil na Dobrovski nižji gimnaziji prva generacija prof. Pibernika, ki je bil

nabit z znanjem; mama Fanica in tata Hilarij pa sta mu bila »Trubar« in »Toporišič« (posvetilo v Slovarju, 2. izdaja, 2007).

Edovo zanimanje za jezike

Govori italijansko, nemško, srbohrvaško in makedonsko, poljski jezik je osvajal amatersko, ker ima na Poljskem prijatelje, s katerimi si dopisujejo, resno se je učil esperanto, pel je na kongresu esperantistov v Ljubljani. Samo zame pa je zapel v esperantu Karlinca je štemana.

Edo o prijateljstvu

Najbolj občutljivi zadevi na svetu sta oko in prijatelj; najmanjša stvar ju rani. Pravijo, da ni dobro biti brez prijatelja, toda ne imej jih preveč! Tega se tudi držim.

Čeprav je govoril o pogovorni asimilaciji, njegov jezik ostaja melodičen, mehak, briški, lahko ga poslušaj in občuduješ. Vem, da tudi piše in počne še marsikaj, pa zelo veliko ve in je dejaven v različnih društvih. Skratka: Edo, ti si en velik zaklad! Veseli smo, ker si med nami!

DELAJ TISTO, KAR TE OSREČUJE, NE GLEDE NA TO, KAJ SI, KDO SI IN KAKŠEN SI

Zlata Ramovš

Sošolec **Metod Zakotnik** na internetnih straneh Iz WIKIPEDIJE, proste enciklopedije:

Metod Zakotnik, slovenski slikar in grafik, paraplegik, rojen 11. maja 1958 v Škofji Loki.

Zakotnik je bil pred poškodbo komercialist. Hrbtenico si je poškodoval pri padcu z višine. Po rehabilitaciji se je začel ukvarjati z likovno umetnostjo. Sprva je risal božično-novoletne voščilnice. Za eno od njih je dobil nagrado Zveze paraplegikov. Po prejeti nagradi se je risanja lotil še z večjo vnemo. Pričel je tudi obiskovati razne likovne delavnice. Sedaj ustvarja grafike in akvarele.

Leta 2006 je prejel Zlato paletto za grafične dosežke in na natečaju za Zlato paletto še Certifikat kakovosti.

Tako na kratko Wikipedija opiše štirinajst let let bogatega Metodovega življenja na invalidskem vozičku.

Spoznala sem ga na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Škofji Loki, kjer sva skupaj s sošolci obiskovala študijski krožek novinarstva in komunikacije.

Ko brskam po internetu za stranmi z navedbo tvojega imena, ugotavljam, da jih je veliko tako med novicami o dejavnostih Zveze paraplegikov Slovenije (ZPS) in Društva paraplegikov Gorenjske, med športnimi dosežki, likovnimi razstavami in delavnicami, izobraževanju, sodelovanju s šolami in mladimi itd. Skratka, tvoja

Foto: Zlata Ramovš

nadaljevanje s prejšnje strani

paleta dejavnosti je zelo široka.

► Po poškodbi hrbtenice se je moje življenje obrnilo na glavo. Ob pomoči Društva paraplegikov Gorenjske ter vzpodbudi žene, otrok in drugih sorodnikov ter sosedov in prijateljev sem kmalu začel novo življenje, ki sem si ga prvih pet let popestril s športom, kasneje pa še z likovnimi dejavnostmi. Od športov sem že prej gojil košarko, plavanje in kolesarjenje, zdaj pa se ukvarjam s košarko na vozičku ter z atletiko: metom kopja, krogle in diska. Moje ukvarjanje s športom pa ni samo fizično udejstvovanje, je tudi skrb za samega sebe, ohranjanje zdravja, predvsem pa druženje, zabava in izmenjava izkušenj.

Kaj pa slikanje, kako si se navdušil zanj?

► Ker sem imel doma veliko časa, sem ženi, ki je učiteljica razrednega pouka, pomagal pri izdelavi raznih voščilnic. Za eno od njih sem dobil nagrado Zveze paraplegikov Slovenije. Vključil sem se v likovno sekcijo pri Zvezi paraplegikov in se udeleževal raznih likovnih delavnic in natečajev. Večinoma se ukvarjam z grafiko in akvareli, poskusil pa sem se tudi v slikanju na platno z akrilom in oljem. Največje uspehe sem imel z grafiko v tehniki »suha igla«, za katero sem leta 2006 dobil Certifikat kakovosti in Zlato paletu, ki je najvišje priznanje za amaterske likovne in kiparske dosežke Slovenije.

Tvoja slikarska dela so predstavljena tudi na internetni strani Galerije Zveze paraplegikov Slovenije, kjer so predstavitve likovnih del v kar 36 svetovnih jezikovnih variantah.

► Ja, na svetu je mnogo priznanih likovnikov paraplegikov, galerija slik je zato pripravljena v različnih jezikih. Skupaj z deli drugih slikarskih kolegov so predstavljene tudi nekatere moje grafike in akvareli, doma pa imam še nekaj novejših izdelkov.

Svoje slike si skupaj s prijatelji slikarji predstavljal tudi na različnih razstavah.

► Skupinsko sem razstavljal akvarele in grafike na približno desetih razstavah, vseh se niti ne spomnim. Razstavljal sem tudi svoje voščilnice. V knjigi 1100 VOŠČILNIC, ki jo je izdal Izobraževalni center Freising, imava skupaj z ženo objavljenih preko štirideset izdelkov.

Udeležuješ se tudi likovnih delavnic za paraplegike in neinvalidne slikarje ter za otroke po šolah.

► ZPS in regijska Društva paraplegikov po

slovenskih šolah prirejajo likovne delavnice, v katerih predstavljamo naše dejavnosti. Predstavimo jim dokumentarni film Zgodbe o volji in moči, ki govori o življenju invalidov, pripovedujemo jim o našem življenju, šolarje pa tudi zelo zanima slikanje

Foto: arhiv M. Zakotnik

Metodova likovna delavnica v OŠ Ivana Groharja

z usti, ki ga nato tudi preizkusijo. Taka srečanja prinašajo v našo družbo nov, kvalitetnejši odnos do invalidov.

Ko sem se kot invalid vrnil iz rehabilitacijskega centra Soča, sta bila moja otroka še majhna. Nisem vedel, kako bodo domači in moje okolje sprejeli mojo invalidnost, bal sem se, da bosta otroka zaradi moje invalidnosti zapostavljena. Vendar pa so me vsi sprejeli zelo pristrčno, saj še danes vidim, kako so za moj povratak okrasili hišo. Žena mi je bila pri organizaciji prilagojenega načina življenja v veliko pomoč, predvsem pa z vzpodbudo. Na mojo drugačnost je dobro pripravila tudi otroka. Z mlajšim sinom, ki je imel štiri leta in pol, sva se vozila z vozičkom in tako je sprejel mojo invalidnost povsem normalno. Pa tudi starši, sorodniki, sosedje in prijatelji, ki so nama bili v veliko pomoč. Menim, da so srečanja, ki jih pripravljamo skupaj s šolami, velik prispevek k osveščenosti in sprejemanju invalidov v normalno življenje.

In kaj počneš sedaj?

► Od pomladi, ko sem na Društvu paraplegikov Gorenjske prevzel funkcijo predsednika društva, moje likovno in športno udejstvovanje zaradi pomanjkanja časa nista več takšna, kot sta bila prej. Kot predsednik (prostovoljec in neprofesionalec) sem moral pripraviti načrt dela za vsa področja udejstvovanja naših članov, kar mi jemlje veliko časa. V naše društvo je včlanjenih preko sto paraplegikov, katerim omogočamo obnovitveno rehabilitacijo, druženje, šport, socialno pomoč,

prevoze, kulturo in izobraževanje. Delam po svojih močeh. Želim biti do vseh enak in upoštevati njihove različne interese. Naše delo je timsko, sam vsega niti ne bi zmozel, če ne bi imel okoli sebe dobrih sodelavcev, pomagajo pa nam tudi na Zvezi. V okviru Zveze paraplegikov imam še druge zadolžitve, kar mi vzame precej časa, zato mi ga ostaja za konjičke vse manj. Sicer pa svojega najljubšega konjička ne bi mogel izbrati, ker me zanimajo različne stvari. Veliko mi pomeni šport, zanimajo pa me tudi druge dejavnosti. Pustim se presenetiti in ko me nekaj zamika, se posvetim temu, kar me tisti trenutek najbolj osrečuje. Včasih sem koga kar čudno pogledal, ko mi je rekel, da ima kot upokojenec manj časa kot prej, ko je bil še zaposlen, sedaj pa vidim, da je tudi pri meni enako.

Kaj pa delo in pomoč doma?

► Mislim, da doma lahko največ pomagam tako, da ne puščam dela, ki bi ga za mano morali opraviti drugi. Ne pustim se crkljati in razvajati, kar je le možno, opravim sam. S sinom pomagava pri pospravljanju stanovanja. Če sem med tednom doma, pripravim tudi kaj za kosilo. Na vrtu pa ne morem pomagati, zanj zelo dobro skrbi tast. Enkrat tedensko se s spremstvom odpravim po nakupih. Obiščem le tiste trgovine, kjer je dostop brez težav omogočen tudi invalidom.

Tudi kuhaš?

► No, tu ima prednost žena. Ob svoji petdesetletnici pa sem »diplomiral« iz kuhanja

»sočnega golaža«. Sočen je bil zato, ker sem ob kuhanju uporabil tudi kakšno sočno besedo, ko nisem mogel doseči potrebščin na policah.

V čem občutiš največjo razliko med življenjem pred nesrečo in po njej?

► Včasih se mi zgodi, da nujno potrebujem pomoč. Zavedam se, kaj to pomeni, in takrat se spomnim časov, ko sem vse lahko opravil sam.

Še vedno imam stike s prijatelji in sorodniki, vendar jih zaradi dostopnosti z vozičkom obiskujem le v času, ko smo lahko na prostem. Naj omenim tudi, da sem na invalidskem vozičku spoznal veliko novih ljudi, med njimi tudi sošolce na Univerzi za tretje življenjsko obdobje.

In kam hodiš na dopust?

► Doslej smo se na dopust odpravljali s svojim avtom v že znane kraje, letos pa sva si z bratom dvojčkom in najinima ženama za petdesetletnico privoščila dopust na grškem otoku Kos. Daljših potovanj si ne privoščim, saj so prevozna sredstva še premalo prirejena za ljudi na invalidskih vozičkih. Za dopustovanje pa moram vnaprej preveriti hotele, če so povsem prilagojeni za invalide. Letos sem našel pravo lokacijo.

In kaj bi našim bralcem povedal za zaključek?

► Morda tole: delaj tisto, kar te osrečuje, ne glede na to, kaj si, kdo si in kakšen si. Če boš pri svojem delu zadovoljen, boš tudi srečen.«

Metod, srečno in v prihodnje dobrodošel spet med nami!

SREČANJE 1933 – 2008

PETINSEDEMDESET LET JE ZA NJIMI

V petek, 7. oktobra, so se na Nami zbrali možje, rojeni v Škofji Loki leta 1933.

Foto: Borjana Koželj

Vabilu organizatorjev Adija, Bogdana in Miha se jih je odzvalo petindvajset. Prešteli so se, pomodrovali o svojih in družbenih problemih, ki so se nakopičili v preteklih petih letih, in se povsneli ob kozarčku ter harmoniki. Želimo jim, da bi se čez pet let spet srečali v polnem številu in v tako dobri kondiciji.

ZAČETKI ŠPORTA PRI DRUŠTVU UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

Maruša Mohorič

ZANESLJIVIH PODATKOV O ZAČETKIH ŠPORTNIH UDEJSTVOVANJ PRI DU NI, ZATO GRE BOLJ ZA USTNO IZROČILO IN SPOMINE POSAMEZNIKOV. TOREJ JE MOŽNIH VEČ RESNIC.

V knjigi 100 let športa v Škofji Loki najdemo podatek, naj bi se upokojenci ukvarjali s tekmovalnim športom že od leta 1982, zasluge za to naj bi imel **Srečko Tušar**, ki je za tekmovanja navduševal smučarje upokojence, zato sem ga obiskala, da bi nam povedal nekaj o svojih spominih.

Srečko Tušar: »Takrat je bil predsednik društva Milan Žakelj. (Občina Škofja Loka je vključevala tudi Selško in Poljansko dolino.) On me je nagovoril, naj pri društvu prevzamem vodenje športne komisije. Ukvarjali smo

Foto: Nevenka Mandić

Srečko Tušar

se s smučanjem, šahom, streljanjem in kegljanjem. Organizirali smo republiško tekmovanje, imeli pa smo tudi gorenjska prvenstva, ki so jih večinoma organizirali Jeseničani.«

Srečko je že od otroštva najraje smučal, zato je nagovarjal smučarske navdušence, da so hodili na tekmovanja, večinoma v veleslalomu, bilo pa je tudi nekaj dobrih tekačev na smučeh. Tudi s streljanjem z zračno puško so se ukvarjali. Na pomoč jim je priskočil Rudi Fojkar iz teritorialne obrambe.

Šahisti so trenirali na Šolski ulici, strelci in kegljači pa

na Trati.

Po pripovedovanju **Marice Jesenovec**, ki je letos dopolnila 80 let, so ženske balinale v Šolski ulici, kjer je bil takrat sedež društva. Na pobudo pokojnega Franca Strela so balinale Zofka Pagon, Lojzka Kavčič, Justi Ilovár, Tilka Oblak, Slavka Trebše in Mimi

Foto: osebni arhiv

Marica Jesenovec

Žbontar. Franc Strel in Zofka Pagon sta balinala že v Žireh, Marica pa se jim je pridružila leta 1986. Trenirale so enkrat tedensko brez trenerja, ekipe iz drugih krajev so imele trenerje, pa vendar so začele tekmovali. Največkrat so hodile

v Žiri in na Jesenice,

kasneje pa tudi na društvena, gorenjska in državna tekmovanja. Osvajale so različna mesta in naslove. Pokale so dale v društvo, medalje pa so lahko obdržale. Marica je tekmovala do 78. leta starosti, po prestani bolezni pa pri svojih osemdesetih spet hodi na treninge.

Že pred letom 2000 so imeli upokojenci tudi kolesarsko sekcijo. V njej je sodeloval pokojni predsednik Liechtenecker, nekaj let pa sta jo vodila Tončka Langerholc in njen pokojni mož. Kolesarili so do Kranja in Mavčič, pa v Lajše, Podrošt, na

Slavkov dom, Golo brdo, Poljane, Vodice in še kam. Nekateri upokojenci skupinsko kolesarjenje v društvu pogrešajo, saj imajo na druženja zelo prijetne spomine. V letu 1992 je vodenje športa prevzela **Julija Jenko**. O tem bo pisala sama, za posamezne sekcije pa so odgovorni posamezniki, ki se bodo predstavili v nadaljevanju.

Najbolj zaslužni na posameznih področjih športnega udejstvovanja so leta 2006 dobili priznanje, ko jim je društvo upokojencev podarilo knjigo 100 let športa v Škofji Loki.

KROGLA JE OKROGLA IN ČE NI DOBRO VRŽENA, GRE SVOJO POT

Balinanje ima pri Društvu upokojencev Škofja Loka že dolgo zgodovino. Začelo se je v letih, ko so imeli svoje prostore še v stavbi na Šolski ulici in je bilo zgrajeno tudi balinarsko igrišče. Prav na tem balinišču, ki sicer ni povsem ustrezalo predpisom balinarske zveze, so začele trenirati kasnejše moške in ženske balinarske sekcije. Po vrnitvi stavbe denacionalizacijskim upravičencem in dvakratni selitvi uprave društva se je »križev pot« začel tudi za balinarje. Z mnogo truda jim je uspelo zgraditi novo, enostezno balinišče na Partizanski cesti, ki so ga uporabljale predvsem ženske. Ko so izgubili tudi to, so se vključili v druge balinarske klube: Balinarski klub Loka 1000, Balinarski klub Trata in Balinarski klub Medvode.

MOŠKA BALINARSKA SEKCIJA

Ivan Breznik

Člani DU redno trenirajo v balinarskih klubih Loka 1000 in Trata, nekateri pa tudi na balinišču Športnega društva Polet pri Sv. Duhu. V začetku, ko so se v občini Škofja Loka začele sindikalne športne igre, so se balinarji, včlanjeni v kluba Loka 1000 in Trata, pomerili najmanj dvakrat letno in tako dobili skupnega zmagovalca, ki je nato zastopal društvo upokojencev na teh igrah in na prvenstvu DU gorenjske pokrajinske zveze. Pred nekaj več kot desetimi leti je Območna balinarska zveza Gorenjske razpisala tekmovanje starejših članov balinarskih društev, starih nad šestdeset let. Prav zaradi tekm, ki so potekale med društvi, nekateri člani niso trenirali na igriščih Balinarskega kluba Loka, ampak na igriščih Balinarskega športnega društva Trata, ki je za tekmovanje prijavilo svojo ekipo. S tem se je organizirano druženje članov v Balinarskem klubu Loka 1000 prenehalo in tako sta sedaj obe ekipi upokojencev, moška in ženska, včlanjeni v Balinarsko športno društvo Trata. Člani DU Škofja Loka se vsako leto udeležujejo medobčinskih športnih iger in prvenstev DU

Foto: osebni arhiv

Gorenjske. Nekajkrat so bili na obeh tekmovanjih izjemno uspešni. Pred nekaj leti so na MŠI osvojili **prvo mesto**, lani pa tudi **naslov prvaka** med DU

Gorenjske. Kasneje, ko so na državnem prvenstvu zastopali barve DU Škofja Loka, pa so osvojili **peto mesto**.

Naši člani se redno udeležujejo prvenstva starejših članov v Območni balinarski zvezi Gorenjske in tekmujejo za Balinarsko športno društvo Trata. V to prvenstvo je vključenih dvajset ekip, ki tekmujejo v dveh skupinah po deset ekip z dvokrožnim sistemom tekmovanja. Na tekmovanju odigrajo najmanj osemnajst tekem, v letošnjem letu celo dvajset, saj so se kot prvaki skupine uvrstili v tekmovanje za naslov prvaka Gorenjske. Žal so bili v dveh tekmah, ki so jih odigrali z ekipo Balinarskega kluba Jesenice slabši in tako so zasedli **drugo mesto**.

Naša ekipa ima trenutno dvanajst članov. Srečujemo se vsak torek in četrtek, od 9. do 12. ure, na balinišču na Trati. Na razpolago imamo en dan tri igralne steze, en dan pa štiri. Prizadevamo si pridobiti nove člane, zato ste v naši balinarski sekciji vedno dobrodošli.

ŽENSKA BALINARSKA SEKCIJA

Majda Bernard

Ženska balinarska sekcija deluje že dvaindvajset let. Sedaj nas je vključenih trinajst članic. Najstarejši sta Marica Jesenovec in Minka Ažbe, ki še vedno balinata in tekmujeta. Osem članic trenira ob ponedeljkih popoldne, pet pa ob torkih dopoldne. Balinale smo že na raznih baliniščih, vendar so bila nepokrita, zato smo nekaj let trenirale v Medvodah.

Leta 2006 smo se vključile v balinarski klub Trata, kjer treniramo vse leto. Članarino poravnamo same. Na treningih je vedno zelo prijetno, saj je to za nas poleg druženja tudi tekmovalni izziv. Vsako leto se udeležimo regijskih tekmovanj in medobčinskih športnih iger, sodelujemo pa tudi na tekmovanjih društev upokojencev Gorenjske in izven nje, npr.

nadaljevanje s prejšnje strani

na Jesenicah, v Kamniku, Mengšu, Podnartu, Miljah pri Kranju, Gameljnah, Šentvidu, Ljubljani in ljubljanskih Mostah. Lahko se pohvalimo, da smo v desetih letih petkrat tekmovali na državnem prvenstvu društev upokojencev Slovenije. Tako smo balinarke **prehodni pokal Gorenjske dobile v trajno last.**

V letošnjem letu smo največkrat dosegle tretje in četrto mesto, dobro pa smo se odrezale na nedavnih **medobčinskih**

Foto: osebni arhiv

športnih igrah. Nastopile smo z dvema ekipama. Ekipa ena je dosegla **drugo**, ekipa dve pa **tretje mesto.** V prvi ekipi so nastopile: Ivanka Prezelj, Anica Košir in Minka Ažbe, v drugi ekipi pa: Nevenka Mandić Orehek, Smiljana Oblak in Katja Galof. Želimo, da se nam pridruži še kakšna upokojenka, ki ima veselje do tega športa.

KAKO SMO KEGLJALI NA TEKMOVANJIH?

Ivan Hafner

V prejšnji številki smo kegljanje opisali bolj na splošno, v tej pa bomo pogledali naše tekmovalne dosežke s poudarkom na sezoni 2007/2008. Razpon različnih tekmovalnih je zelo širok, od državnega do klubskega internega prvenstva. Žal za člane društev upokojencev državnega prvenstva ni! Veliko kegljačev upokojencev si želi, da bi ZDUS, tako kot v nekaterih drugih panogah, organiziral tudi to državno posamično prvenstvo.

V medobčinski kegljaški ligi (področje sedanje upravne enote) sta v minuli sezoni za naše društvo tekmovali dve moški in ena ženska ekipa. Med osmimi moškimi ekipami je naša 2. ekipa zasedla presenetljivo **tretje mesto**, pred našo 1. ekipo. Ženska ekipa je bila v skromno zasedeni ligi **tretja.**

Na medobčinskem prvenstvu posameznikov, kjer ni starostnih razredov, v kategoriji rekreativcev, »neregistriranih tekmovalcev«, sta se med 41 kegljači od naših članov najbolje uvrstila **Franc Žontar – Nano** na **8. mesto** s 1039 podrtimi keglji in **Peter Mravlja** na **10. mesto** s 1036 podrtimi keglji. Med 24 kegljačicami iz te kategorije so se vse naše štiri tekmovalke uvrstile v prvo deseterico. **Cilka Remic** je bila **četrta**, **Marija Tolar** **šesta**, **Slavka Plestenjak** **deveta** in **Smiljana Oblak** **deseta.** Lansko leto je bila prav Smiljana naša najboljša in sicer **peta.**

Foto: Aleš Murnik

Medobčinskega prvenstva dvojic so se udeležili štirje moški in dva ženska para.

Pri moških tekmujejo tako registrirani kot neregistrirani kegljači, za točkovanje za »najkegljača« pa se ločijo po kategorijah. **Franc Žontar in Ivan Hafner** sva skupno zasedla **12. mesto**, v svoji kategoriji neregistriranih tekmovalcev pa sva bila s kar 2113 keglji **odlična druga.** Odlična sta bila tudi **Peter Mravlja in Stane Ferle**, ki sta bila v svoji kategoriji **peta.** Med ženskimi pari sta bili **Marija Tolar in Cilka Remic** med neregistriranimi kegljačicami na **5. mestu.** Še najmanj uspeha smo imeli na medobčinskem prvenstvu mešanih dvojic, saj sta **Marija Tolar in Stane Ferle** med neregistriranim dvojicami zasedla **8. mesto**, drugi pari so bili slabši.

Na 27. MŠI smo imeli dve moški (4 kegljači) in dve ženski ekipi (po dve kegljačici).

Naša 1. moška ekipa (Igrajo se borbene igre.) je med 17 ekipami s 713 podrtimi keglji zasedla zelo dobro **6. mesto**, 2. ekipa je bila na **12. mestu.** Med 11 ženskimi ekipami, mečejo klasično po 120 lučajev, je naša 1. ekipa z 952 podrtimi keglji zasedla **3. mesto**, druga ekipa pa z 928 keglji **4. mesto.** Na tradicionalnem »Pokalu Loka 2007« so nastopali le moški. V zelo močni državni konkurenci, kjer se za točke »najkegljača« štejejo le tisti iz naše UE, sva se v deseterico uvrstila **Ivan Hafner** na **7.** in **Franc Žontar** na **8. mesto.**

V tekmovalstvu za »najkegljača« naše UE za sezono 2007/08 smo se med 31 kegljači, ki so osvajali točke, v kategoriji neregistriranih trije uvrstili v prvo petnajsterico. **Franc Žontar** je zasedel **7. mesto**,

Peter Mravlja 9. in Ivan Hafner 15. mesto. Ob tem naj spomnim, da je bil lansko sezono Žontar celo »najkegljač«, Mravlja pa odličen tretji. Med »najkegljačicami« je **Cilka Remic** zasedla **7. mesto**, **Marija Tolar** pa **deseto**.

Na prvenstvu DU Gorenjske v Trzinu je moška ekipa med 15 ekipami zasedla **4. mesto**, ženska pa med 14 ekipami **5. mesto**, lep uspeh pa je dosegla tudi Smiljana Oblak, saj je bila **srebrna**.

Na državnem prvenstvu veteranov v Celju je bil **Tine Uršič** odličen **tretji**.

Za našo kegljaško družino je najbolj zanimivo klubsko prvenstvo, ki zajema 12 kol, od tega se za prvenstvo šteje 10 najboljših. Med ženskami so metale 4 naše kegljačice. Najboljša je bila **Smiljana Oblak**, ki je v 10 kolih podrla kar **5145 kegljev**, kar je njen najboljši rezultat vseh zadnjih let, ko je bila vedno prvakinja kluba. Dosegla pa je tudi svoj osebni rekord 534 kegljev. **Marija Tolar** je bila s 4719 keglji **druga**, **Cilka Remic** s 4682 keglji **tretja**, **četrt** pa je bila **Slavka Plestenjak** s 4635 keglji. Med moškimi je klubsko prvenstvo osvojil **Peter Mravlja** s kar **5359** podrtimi keglji. V 3. kolu je podrl 581 kegljev, kar je njegov osebni in tudi absolutni društveni rekord!

Franc Žontar – Nano, ki je bil doslej največkrat klubski prvak, je bil v tej sezoni s 5317 keglji **drugi** in je v 1. kolu dosegel svoj osebni rekord 573 kegljev. Odličen **tretji**, najboljši doslej, je bil **Stane Ferle**, ki je podrl 5290 kegljev, v 10. kolu pa s 558 keglji dosegel svoj osebni rekord. Lanski klubski prvak, izkušeni kegljač **Tine Uršič** je bil s 5284 keglji **četrti**. Naš perspektivni kegljač **Jože Avguštin** je bil s 5156 keglji **peti**, v 11. kolu pa je dosegel svoj osebni 557 kegljev. **Šesto mesto** je zasedel **Peter Zakotnik** s 5064 podrtimi keglji; **sedmi**, slabši kot zadnja leta, pa sem bil **Ivan Hafner** s 4954 podrtimi keglji. Kljub temu sem v finalu moških dvojic maja 2008 podrl 558 kegljev, kar je tudi moj najboljši rezultat doslej. **Jože Primožič** je bil s 4800 keglji **osmi**, a ta njegov rezultat je precej boljši od predhodnega.

Vsa skupna povprečja rezultatov tako pri moških kot pri ženskah so boljša od lanskega leta, kar pomeni, da nismo napredovali le po starosti, ampak tudi po kvaliteti!

Naj omenim še tradicionalne dvoboje za prehodne pokale med nami in DU Železniki (DU Selška dolina) ter nami in Obrtno zbornico Škofja Loka.

To ni le zagrizeno tekmovalstvo, ampak tudi prijetno druženje. Januarja 2008 smo DU Železniki

premagali z rezultatom 8,5 : 3,5 in osvojili pokal za vedno. V ekipi je bilo šest kegljačev in štiri kegljačice.

Januarja 2008 smo kljub oslABLJENI ekipi malo po sreči tesno premagali ekipo Obrtno zbornico. V vsaki ekipi je tekmovalo po osem kegljačev. Kot je videti iz rezultatov, je bila naša sezona tekmovalno zelo uspešna in jo bo težko ponoviti!

NAMIZNI TENIS

Majda Bohinc

Društvo upokojencev Škofja Loka vabi upokojenke in upokojence, ki bi radi igrali namizni tenis, da se nam pridružite ob ponedeljkih in sredah, od 20.15 do 21.45 ure, v športni dvorani Poden v Škofji Loki, kjer se lahko včlanite v namiznoteniško sekcijo TVD Partizan Škofja Loka in plačate članarino 20 € za šest mesecev.

Ženska ekipa trenira že tretje leto. Veliko nas je naučil **Jano Rant**, kar se pozna tudi na tekmovanjih. V letu 2007 smo bile na medobčinskih športnih igrah **prve**, letos pa **druge**, kar je velik uspeh. Tekmovale smo tudi na gorenjskem prvenstvu za posameznice in smo lansko leto dosegle **drugo** in **tretje** mesto, letos pa **tretje** in **peto** mesto.

Želim, da bi nas bilo več, saj pred tekmovanji vedno težko sestavimo ekipo.

Foto: osebni arhiv

ORIENTACIJSKI TEK

Julija Jenko

Ta športna panoga se je medobčinskim športnim igram priključila šele pred nekaj leti in še ni prav zaživela. Njen pobudnik je **Srečo Pirman**, ki skupaj s kolegom vedno doseže prvo mesto. Lani je bil pobudnik nastanka ženske ekipe, toda s točkami ni bilo nič, ker so se za tekmovalstvo na MŠL prijavile le tri ekipe. Orientacijski tek poteka po zarisani trasi, ki jo ekipe dobijo na startu, zato brez treninga in sposobnosti orientacije ne gre. Kljub temu velja pravilo: »Ne vrzi puške v koruzo!«

PREIZKUSI SVOJE OKO IN MIRNO ROKO

Ivanka Prezelj, Pavle Jereb

Športno strelstvo v Škofji Loki ima že večstoletno tradicijo. Za uspešno delovanje tega športa na rekreativnem in tekmovalnem nivoju so izpolnjeni vsi pogoji, saj v občini delujeta kar dve strelski društvi; Strelsko društvo Škofja Loka s streliščem

Foto: osebni arhiv

v bivši vojašnici in Strelsko društvo Kopačevina, ki ima strelišče v osnovni šoli na Trati. Strelstvo je tudi ena od uspešnih športnih dejavnosti v DU Škofja Loka. V strelski sekciji imamo moško in žensko ekipo, ki ju vodiva in

trenirava Ivanka Prezelj in Pavle Jereb. V žensko ekipo je vključenih sedem članic, vadimo vsak ponedeljek in sredo, od 18.-20. ure na strelišču Strelskega društva Škofja Loka v bivši vojašnici, kjer se nam lahko pridružijo tudi novi člani. Letna članarina je 25 €, polovico zneska pokrije Društvo upokojencev Škofja Loka. Strelsko društvo svojim članom nudi orožje, s katerim lahko treniramo in tekmuje.

Letos se lahko pohvalimo v streljanju z zračno puško z odličnimi rezultati. Članice smo na **pokrajinskem tekmovanju društev upokojencev Gorenjske** dosegle ekipno **prvo mesto**, posamezno pa **Ivanka Prezelj prvo mesto**, **Nevenka Mandić Orehek drugo mesto** in **Frančiška Demšar Mesec tretje mesto**. Tudi na **Državnem prvenstvu DU Slovenije** smo spet zasedle ekipno **prvo mesto**, posamezno pa so se naše članice uvrstile takole: **Ivanka Prezelj prvo mesto**, **Frančiška Demšar Mesec četrto mesto** in **Nevenka Mandić Orehek peto mesto**.

Na **28. medobčinskih športnih igrah** smo dosegle v svoji kategoriji **prvo** (Ivanka, Francka in Nevenka) in **drugo mesto** (Julija Jenko, Katja Galof in Stanka Pirc) ekipno, posamezno pa **Ivanka Prezelj prvo mesto**, **Frančiška Demšar Mesec drugo mesto** in **Nevenka Mandić Orehek tretje mesto**.

Moški smo na **pokrajinskem tekmovanju Gorenjske** dosegli ekipno **prvo mesto**, posamezno pa **Pavle Jereb drugo mesto**, **Franc Prezelj četrto mesto**, **Henrik Peternejl osmo mesto** in **Janko**

Demšar trinajsto mesto.

Na **Državnem prvenstvu DU Slovenije** smo zasedli ekipno **tretje mesto**, posamezno pa **Franc Prezelj šesto mesto**, **Henrik Peternejl sedmo mesto**, **Janko Demšar 28. in Adolf Kočar 32.mesto.**

Na **28. medobčinskih športnih igrah** smo člani dosegli v svoji kategoriji ekipno **prvo** (Pavle Jereb, Milenko Štimac, Janko Demšar) in **drugo mesto** (Henrik Peternejl, Franc Prezelj in Adi Kočar), posamezno je **Janko Demšar prvi**, **Pavle Jereb drugi** in **Milenko Štimac tretji**.

Strelci smo s svojimi uspehi posegli v sam vrh. Da bi tam čim dlje ostali, bo članstvo potrebno pomladiti. Zato vabimo k sodelovanju čim več mlajših upokojencev, ki želijo tekmovali in preizkusiti ostrino svojega očesa ter mirnost in obvladovanje svojega duha ter telesa. Pridružite pa se nam lahko tudi tisti, ki vam ta šport pomeni le rekreacijo. Vabimo tudi družine z vnuki, ki že hodijo v šolo.

Vse podrobnejše informacije dobite na tel.št. 031 742 628 (Ivanka Prezelj) in 041 541 705 (Pavle Jereb).

Foto: osebni arhiv

KROS (tek v naravi)

Julija Jenko

Pri Društvu upokojencev Škofja Loka tudi tekači nimajo organiziranih nobenih treningov. Zdajšnji tekmovalci medobčinskih športnih iger so večinoma prijatelji, ki radi tečejo in tekmujejo. Vendar je to le moška ekipa.

Za žensko ekipo sem našla tri tekmovalke le v začetku, ko smo se priključili medobčinskim športnim igram, a so po nekaj letih s tekom prenehale. Leta pač naredijo svoje. Ne moremo se primerjati z dvajset let mlajšimi tekmovalkami. Tudi moški nekaj let niso tekmovali, sedaj pa so se spet zbrali nekoliko mlajši upokojenci, ki uspešno zbirajo točke za skupni rezultat medobčinskih športnih iger. Ženske ekipe sedaj ni, a mislim, da je precej mlajših upokojenk, ki bi jih tek veselil. Pridite, korajža velja!

PLAVANJE

Julija Jenko

Plavanje naj bi imelo v življenju dvojno vlogo, saj naj bi bilo namenjeno razvedrilu in utrjevanju zdravja. Škofja Loka kljub številnim pripombam in moledovanju nima večjega bazena. Do nedavnega smo imeli upokojenci na razpolago tistega v Centru slepih, slabovidnih in starejših, a le za nekaj ur na teden. Tako sem lahko sestavila sedem dvanajstčlanskih skupin, v katerih so bili tudi trije moški plavalci. Nekaj let sem na plavanje hodila tudi sama in pred začetkom vodila dvajsetminutne razgibalne vaje. Takšen uvod so si želeli tudi v drugih skupinah, vendar ni bilo nikogar, ki bi te vaje vodil.

Poleg tega je bilo težko pridobiti tekmovalke za sodelovanje na medobčinskih športnih igrah, le tu in tam sta se za to odločili dve plavalki. V ženski ekipi morajo biti tri plavalke, v moški pa štirje plavalci.

Tako sem večkrat priskočila na pomoč tudi sama. Kandidate za tekmovanja je bilo težko dobiti tudi zato, ker mnogi tekmujejo tudi v drugih športnih panogah, npr. v kegljanju, teku in smučanju. A pomanjkanja tekmovalcev v plavanju ni samo med upokojenci, tudi podjetja le s težavo sestavijo ekipe za medobčinske športne igre. In spet smo na začetku. Če bi v Škofji Loki imeli večji bazen, bi lahko organizirali skupne treninge. A zdi se, da ga še ne bo. Letos poleti je bil sicer obnovljen bazen v Stari Loki, ki pa je bolj namenjen učenju plavanja za otroke iz vrtca in osnovne šole. Bazena je sedaj v lasti občine in je bil uradno odprt 15. oktobra. Globino bazena so prilagodili tako, da po zakonu sedaj ni potreben reševalec, vendar za odrasle plavalce ni dovolj globok. Na mojo pripombo sem dobila odgovor, da si večina upokojencev v bazenu samo namaka noge in klepeta. Smešno. Od namakanja nog v navadni vodi pa res ni nobene koristi. A odločiti se bodo morali plavalci sami.

Julija s številnimi priznanji

Foto: osebni arhiv

KOLESARJENJE

Julija Jenko

V Društvu upokojencev Škofja Loka smo že leta 1992 imeli rekreacijo, ki smo jo poimenovali »Vsi na kolo za zdravo telo.« Predsednik društva Janez Liechtenecker in tajnica Olga Medič sta organizirala kolesarske izlete, ki so bili v začetku zelo množični, tudi s štiridesetimi udeleženci. Povečan promet na cestah pa je naše kolesarske podvige vse bolj omejeval in čeprav je še vedno vsako leto srečanje kolesarjev Gorenjske, ki ga organizira vsakokrat drugo društvo, kolesarstvo izgublja svoj prvotni čar. Naše društvo je takšno srečanje organiziralo leta 1995 na Loškem gradu. Takrat sem bila že športna referentka in kolesarje sem sprejemala ter jih vodila. Spominjam se, da sta se dva upokojenca pripeljala s kolesi celo z Jesenic.

Za tekmovanje na medobčinskih športnih igrah sem v začetku zelo težko dobila tekmovalce. Za moško ekipo letos tekmujejo trije kolesarji, za žensko ekipo pa dve kolesarki. Vsi tekmovalci trenirajo sami, za svoj užitek.

PIKADO

Julija Jenko

V našem društvu smo mislili tudi na zimo, zato smo kupili pikado, vendar pa pravega zanimanja za ta šport ni bilo. Razlog za to je predvsem neprimeren prostor za trening na hodniku, ki pa ne ustreza tudi časovno. Nujno bi bilo treba najti nekoga, ki bi prevzel redne treninge in zanimanje za pikado bi zagotovo naraslo. Zaenkrat smo lahko zadovoljni z ekipo upokojenk, ki na medobčinskih športnih igrah sodeluje že od vsega začetka in je že prvič tudi zmagala. Težje je z moško ekipo, ki se zbere le pred tekmo in ker prvič niso dosegli vidnega rezultata, se brez skupnih treningov ne morejo povzpeti višje. Pred dvema letoma smo v DU Škofja Loka organizirali prvo prvenstvo za gorenjsko regijo v pikadu, ki pa ni uspelo, ker so se od 42 DU na Gorenjskem prijavila le štiri, pogoji pa je sodelovanje najmanj pet društev. Naj končam to pisanje s povabilom, da se nam pridružite, ker se imamo na treningih vedno zelo prijetno.

SMUČANJE IN TEK NA SMUČEH

Julija Jenko

O tej športni panogi bi se lahko razpisala na dolgo in široko. Znano je, da smo Ločani navdušeni smučarji, saj imamo blizu smučišča na Starem vrhu, na Soriški planini in zadnja leta še na Črnem vrhu. Včasih, ko je bilo dosti snega, smo veliko smučali tudi po poljih v Gorajtah, na Jeprci in drugod. Vsako podjetje v Škofji Loki tekstilci, gradbinci, lesarji, LTH je imelo svoje tekmovanje.

Za tekmovanje v veleslalomu je bilo toliko tekmovalcev, da sem morala za gorenjsko prvenstvo narediti kar izbirno tekmovanje. Na društvenem tekmovanju so ženske tekmovalce v treh starostnih kategorijah, moški pa v štirih. Iz vsake starostne skupine sta se potem prva dva uvrstila na gorenjsko prvenstvo. Ko se je občina Škofja Loka razdelila na štiri občine

(Gorenja vas-Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri), sem prva organizirala medobčinski skupni veleslalom upokojencev.

Dvanajst let je vsakoletno tekmovanje organiziralo drugo društvo upokojencev.

Malo težje je bilo s smučarji tekači. Tekmovanje v teku na smučeh je bilo vedno isti dan kot v veleslalomu, le z nekajurnim zamikom, pa tudi tekmovalci so bili isti. Zelo težko je bilo tudi sestaviti ekipe za vse starostne kategorije. Za gorenjsko prvenstvo so se seštevali najboljši rezultati vseh kategorij. Ločani pa nikoli nismo odšli brez pokala in tudi v vsaki skupini smo dobili več medalj. Odkar pa so medobčinskim športnim igram dodali še zimsko tekmovanje v veleslalomu in teku, naše društvo redno sodeluje in uspešno tekmuje.

ŠAHOVSKA SEKCIJA

Ferdo Pozvek, predsednik

Šahiranje je ena najstarejših in najbolj razširjenih iger. Tudi sam sem velik ljubitelj šaha, saj sem se s to čudovito igro srečal že v osnovni šoli. Igrali smo ga tudi v prostem času na služenju vojaškega roka daleč od doma, kjer je bil še posebej popularen, potem med odmori v delovnih organizacijah, kjer sem bil zaposlen, in doma s prijatelji.

V Društvo upokojencev Škofja Loka sem se včlanil pred petimi leti predvsem zato, ker sem slišal, da tam deluje šahovska sekcija. Tedanji predsednik sekcije **Jože Pogačnik** me je približno pol leta kasneje predlagal za predsednika, saj iz zdravstvenih razlogov ni mogel več opravljati tega dela.

V prostorih društva upokojencev imamo svojo šahovsko sobo, kjer vsako sredo dopoldne igramo šah. To nam pomeni druženje, razvedrilo in sprostitev. Seveda pa šaha ne igramo samo v društvu, ampak nas najboljši zastopajo na raznih tekmovanjih in turnirjih, ki se jih udeležujejo. Ob tem se lahko pohvalimo, da naša ekipa v občinskem merilu praviloma dosega nadpovprečne rezultate. Eden od turnirjev je Pokrajinsko prvenstvo društev upokojencev Gorenjske, kjer tekmuje tako ekipno kot posamično in dosegamo solidne rezultate. Vsako leto se udeležujemo tudi šahovskega turnirja v okviru medobčinskih športnih

iger v Škofji Loki. V lanskem letu smo med sedmimi ekipami zasedli zelo dobro **drugo mesto**. Letos že tretjič poteka šahovska liga Škofje Loke. Tudi na tem tekmovanju smo leta 2007 med devetimi ekipami

Foto: osebni arhiv

osvojili odlično **drugo mesto**. Tega rezultata smo še toliko bolj veseli, ker smo ga dosegli v konkurenci močnih ekip različnih generacij. Nenazadnje moram pohvaliti vodstvo Društva upokojencev Škofja Loka, ki nam finančno omogoča

mesečno prejetje glasila Šahovske zveze Slovenije ŠAHOVSKA MISEL, preko katerega smo sproti seznanjeni z aktualnimi šahovskimi dogodki doma in v tujini.

Da bi popularnost in kvaliteto šahiranja v našem društvu še povečali, vabim vse šahiste, ki se še niso odločili, da se nam pridružijo in se vključijo v našo šahovsko sekcijo. Tako bodo po svojih močeh lahko prispevali svoj delež k boljšim rezultatom in skupaj bomo dostojno zastopali vrste upokojencev v šahu tudi v prihodnje.

KAKO SMO SE LOŠKI UPOKOJENCI UVRSTILI NA 28. MEDOBČINSKIH ŠPORTNIH IGRAH (MŠI)?

Nevenka Mandić Orehek

Smučanje - V teku na smučeh so naši člani osvojili 5. mesto.

Kolesarjenje - Ženski ekipi sta nam prikolesarili 6. in 8. mesto med osmimi ekipami.

V moški konkurenci sta naši ekipi dosegli 14. in 20. mesto. Ekipa DU II je bila nepopolna.

Tenis - Imeli smo dve moški ekipi, ki sta med osmimi ekipami osvojili 5. in 6. mesto.

Orientacijski tek - Pri dekletih smo imeli dve ekipi, ki sta se borili proti veliko mlajšim (KŠŠ, EGP in ekipa OŠ) ter osvojili 4. in 5. mesto. Bravo punce! To je pravi športni duh.

V moški konkurenci sta pokal za prvo mesto dobila naša člana Srečo Pirman in Milan Freljih. Tekmovalo je 7 ekip.

Kros - Naši fantje so bili 9. od 10 ekip.

Kegljanje - Punce so pristale na 12., fantje pa na 8. in 12. mestu.

Plavanje - Upokojenci smo ostali na zadnjih mestih: ženska ekipa je 4., moška pa 6.

Kljub temu so priborjene točke pripomogle k skupni uvrstitvi.

Namizni tenis - Med štirimi ekipami so naša dekleta osvojila drugo mesto in pokal. V ekipi so bile Marija Bertoncely, Francka Bonšak in Tončka Celar. Moški ekipi pa sta dosegli 5. in 6. mesto od osmih.

Badminton - Od petih ekip sta naši upokojenki dosegli 4. mesto.

Fantje so pristali na 7. mestu.

Balinanje - V ženski konkurenci je tekmovalo 9 ekip. Pokal za 2. mesto so osvojile Minka Ažbe, Anica Košir in Ivanka Prezelj. Pokal za 3. mesto je šel v roke Katje Galof, Smiljane Oblak in Nevenke Mandić Orehek.

V moški konkurenci je tekmovalo 16 ekip, naši člani so dosegli 2. in 4. mesto. Pokal za drugo mesto so pribalinali Ivan Breznik, Peter Finžgar, Ivan Grohar, Miro Kejžar in Sandi Simonišek.

Pikado - V ženski konkurenci je nastopilo 13 ekip. Naše tekmovalke so osvojile 4. mesto. Od 13 ekip v moški konkurenci smo z mešano ekipo dosegli odlično 7. mesto.

Streljanje - V tej disciplini smo za društvo pristreljali 4 pokale. Naši ženski ekipi sta dosegli 1. in 2. mesto med desetimi ekipami. Enak rezultat so dosegli moški. Moških ekip je bilo 11.

Prav je, da zapišemo tudi posamezne uvrstitve naših strelk in strelcev: 1. mesto - Ivanka Prezelj, 2. mesto - Francka Demšar Mesec, 3. mesto - Nevenka Mandić Orehek, 4. mesto - Julija Jenko, 5. mesto - Katja Galof in 8. mesto - Stanka Pirc.

Strelci so zasedli: 1. mesto - Janko Demšar, 2. mesto - Pavle Jereb, 3. mesto - Milenko Štimac, 4. mesto - Franc Prezelj, 5. mesto - Henrik Peternej in 8. mesto - Adolf Kočar.

Šah - Od petih ekip so naši šahisti zasedli 3. mesto in dobili pokal. V ekipi so bili Miha Šmid, Lojze Kalan, Lojze Drnovšek in Jože Drnovšek.

Športnih iger smo se udeležile ženske iz 27. različnih organizacij naše upravne enote. Škofjeloške upokojenke smo ekipno dosegle odlično in nehvaležno 4. mesto. Naši kolegi so med 33. organizacijami prav tako dosegli ekipno 4. mesto.

Skupno vseekipno smo športniki DU Škofja Loka dosegli ODLIČNO 3. mesto med 43 ekipami. ČESTITKE!

V ženski konkurenci pogrešamo tekmovalke v odbojki, tenisu in smučanju.

Pri moških pogrešamo udeležence za hokej v dvorani, odbojko, košarko in mali nogomet. Morda so to res športi primerni za mlajše, kot smo upokojenci. Za pikado pa se spodobi, da imamo tudi moško ekipo, ne pa samo žensko in mešano.

Foto: Ivanka Prezelj

MŠI pikado: mešana ekipa

PROGRAM IZLETOV, PRIREDITEV IN AKCIJ DU V LETU 2009

PLANINSKI IZLETI V LETU 2009

- 26. 2. Kraški rob
- 12. 3. Vitovlje – Okno – Skoznje
- 26. 3. Srednji vrh – Srnjak – Kranjska Gora
- 9. 4. Fužine – Sivka – Mrzli vrh – Žiri
- 23. 4. Vojnik – Gora
- 7. 5. Trebnje – Trebnji vrh
- 21. 5. Cimprovka – Porezen
- 4. 6. Konjiška gora
- 18. 6. Skutnik
- 2. 7. Tošč
- 16. 7. Tolminski Migovec
- 30. 7. Ojstrnik – iz Italije
- 13. 8. Rut – Rodica – Črna prst
- 27. 8. Pristavški Storžič
- 10. 9. Korošica – Ojstrica – Lučki Dedec
(dvodnevni)
- 24. 9. Martuljski sklapovi
- 8. 10. Črnivec – Menina planina
- 22. 10. Steklasova pot
- 5. 11. Volaka – Blegoš
- 19. 11. Kamniški vrh
- 3. 12. V neznano

PROGRAM KOPALNIH, TURISTIČNIH,
NAKUPOVALNIH IN DRUŽABNIH IZLETOV TER
OSTALIH PRIREDITEV

- 4. 2. Hotel Delfin, Izola
- 18. 2. Hotel Delfin, Izola
- 19. 3. Terme Topolšica
- 3. 4. Občni zbor DU
- 8. 4. Ptuj
- 22. 4. Ljubljana
- 13. 5. Potepanje po Podjuni (Globasnica in Junska gora)
- 19. 6. Piknik, Crngrob
- 8. 7. Debeli Rtič
- 11. 7. Po Carniji (Pieve di Cadore – Italija)
- 15. 7. Debeli Rtič
- 22. 7. Debeli Rtič
- 29. 7. Debeli Rtič
- 5. 8. Debeli Rtič
- 12. 8. Debeli Rtič
- 3. 9. Srečanje upokojencev Gorenjske
- 16. 9. Sečovlje - Hrastovlje
- 10.10. Trgatev
- 21.10. Terme Topolšica
- 14.11. Martinovanje
- 28.11. Trgovski center Palmanova in Outlet Village

POHODNI IZLETI V LETU 2009

- 17. 2. Bled – pohod okoli jezera
- 10. 3. Sv. Primož nad Kamnikom – kopanje Snovik
- 7. 4. Sremeljska pešpot
- 21. 4. Gozdna učna pot Ig - Draga
- 5. 5. Soteska »Čepe« (Avstrija)
- 26. 5. Višnja gora – Stična – Pot dveh slapov
- 23. 6. Log – Valterski Vrh
- 30. 7. Pokljuška pot
- 11. 8. Tamar – Planica
- 8. 9. Dolina vrat – slap Peričnik
- 6. 10. Dolenjska Krka ali Otočec
- 27.10. Rezervirano za presenečenje
- 17.11. V neznano

Izleti bodo organizirani tako kot doslej:

- planinski ob četrtkih, informacije Nežka Trampuš 041 22 52 26,
- pohodni ob torkih, informacije Matevž Trilar 04/ 512 27 24,
- vsi ostali izleti bodo večinoma ob sredah, informacije Cveta Škopelja 04/ 512 06 64 ali 040 22 66 67,
- informacije o obisku gledaliških predstav, ki jih v letnem načrtu ni mogoče predvideti, dobite pri Jelki Dolinar, tel. 041 801 980,
- planinski in pohodni izleti bodo prilagojeni vremenskim razmeram.

Vsaka posamezna akcija bo objavljena na oglasnih deskah v DU, na Šolski ulici in pri pošti.

VSEM POHODNICAM IN POHODNIKOM TA LAŽJE SKUPINE SE ISKRENO ZAHVALJUJEVA
ZA ZAUPANJE IN VSO POZORNOST. VEDNO SE IMAMO LEPO. ŠE ENKRAT HVALA.

Tončka in Matevž

JASLICE PRI GREBENARJU

JASLICE PRI GREBENARJU

Tekst: Jožica Kovič, fotografiji: arhiv družine Krmelj

ŠE DOBER TEDEN NAS LOČI OD BOŽIČA IN SPET BODO POSTAVLJENE GREBENARJEVE JASLICE V VINCARIJH ŠT. 21, KI SI JIH IZ LETA V LETO OGLEDA VEČ LJUDI. VEDNO ZNOVA ME SPOMIN PONESE V OTROŠKA LETA, KO SMO ŠLI GLEDAT JASLICE VSAKO LETO IN TO JE BILO ZA NAS IZJEMNO DOŽIVETJE.

Na tej domačiji je že pred stotimi leti začel postavljati jaslice tedanji gospodar Grebenarjeve domačije **Valentin Trnovec**. Figurice je prinašal z romanj, tudi iz Lurda, mnoge so prinesli s potovanj sorodniki in znanci. Najprej so bile postavljene na majhni leseni skrinji, ker pa so postajale vse večje in zanimivejše, so privabile tudi druge ljudi. **Hčerko Tončko** je postavljanje jaslic navdušilo že v otroških letih in po očetovi smrti je s to tradicijo nadaljevala. Kasneje ji je priskočil na pomoč še mož **Gašper Dolinar**. Vsako leto sta jih dopolnjevala in krasile so jih mnoge figure različnih živali. Nekatere figurice so danes stare že preko sto let. Zelo zanimivo je tudi jezerce, v katerem plavajo račke. Izdelal ga je Škofjeločan Tone Franko, po domače Migotov Tone. Ozadje jaslic krasita sliki Jeruzalema in Betlehema, ki ju je naslikal škofjeloški slikar Milan Lorbek. Tončka in Gašper sta bila zelo zanimiva človeka, posebno Tončka, ki je bila zelo zgovorna.

Rada sta sprejela vsakega obiskovalca, starejšim sta ponudila šilce domačega, otrokom pa sta postregla s piškoti. Tudi obiskovalci so se ponavadi oddolžili gostiteljema s kakšnim darilcem za njun trud. Pri nas doma smo imeli skromne jaslice iz papirja, tam pa smo videli čudovite figurice iz gline. Bile so nam zelo všeč, zato sem jih hodila gledat tudi s svojima otrokoma, vnuki in nečaki. Nemo smo občudovali sveto družino v votlinici, pastirčke, živalice, čudovito naravo in vse druge zanimivosti.

Leta so tekla, gospodarja sta umrla, jaslice pa še živijo. Za to ima zasluge **Rajko**

Gašper in Tončka Dolinar

Krmelj, ki je leta 2001 prevzel Grebenarjevo domačijo in nadaljeval s staro tradicijo. Sedanji lastnik domačije priznava, da je to težaško in zahtevno delo. Dela se je treba lotiti vsaj teden dni pred božičem. Jaslice so velike okrog tri kvadratne metre in imajo poleg drugih figuric še vsaj osemdeset ovčk in petdeset pastirjev. V hlevček in v obe votlini je napeljana tudi elektrika. Veliko bi še lahko napisala o lepoti teh jaslic, vendar vam priporočam, da si jih ogledate kar sami. Grebenarjeva domačija se nahaja ob poti, ki pelje mimo Loškega gradu proti Lubniku, lahko pa se podate tudi iz Vincarij proti Lubniku. Hoje iz obeh smeri je približno dvajset minut. Zatorej, pot pod noge! V zimski idili se odpravite na sprehod in čakalo vas bo prijetno doživetje ob jaslicah, ob topli peči in prijaznem gostitelju Rajku in njegovi ženi Katji. Najbolje bo, če se za ogled jaslic odločite med božičnimi prazniki in ob vikendu. Podrobnejše informacije pa lahko dobite na tel. **031 313 658**.

URNIK študijskih krožkov v učilnici Društva upokojencev Škofja Loka

Ponedeljek:

8.00 – 9.30 Bralni krožek, mentorica Nataša Kranjc, animatorka Marta Satler
9.30 – 11.00 Konverzacija, mentorica Vera Hartman, animatorka Nevenka Mandić
11.00 – 12.30 Oblikovanje gline, mentorica Saša Ambrožič, animatorka Sonja Kuralc
14.00 – 15.30 Kulinarika, mentorica Alenka Bajželj, animatorka Sonja Dolinar
16.00 – 17.30 Klekljanje, mentorica Mici Koblar, animatorka Jana Bešter

Torek:

8.00 – 9.30 Angleški jezik, mentorica Ivica Kožuh, animatorka Danica Risan
8.00 – 9.30 Konverzacija, mentor Stephen Mayland, animatorka Jelka Dolinar
10.00 – 11.30 Angleški jezik, mentor Stephen Mayland, animatorka Marta Satler

Sreda:

9.00 – 10.30 Umetnostna zgodovina, mentor Boris Oblak, animatorka Marta Satler

Četrtek:

13.10 - 14.40 Angleški jezik, mentor Tadej Gartner, animatorka Borjana Koželj
16.00 – 17.30 Fotografski krožek, mentor Domen Kokelj, animatorka Jelka Dolinar

Urjenje spomina – začetek programa bo januarja.

Čaj ob petih je enkrat mesečno. 23. decembra 2008 bo gostja **Milena Miklavčič**.

Slikanje na svilo – 19. december, od 16. do 19. ure, brezplačno

Angleški jezik – v januarju 2008, dvakrat od 16. do 19. ure, predavateljica Dušica Kunaver, brezplačno.

V letu 2009 že drugič nudimo možnost skupinskega letovanja na morju v sodelovanju s turistično agencijo Relax. Trajalo bo deset dni in sicer v predsezoni od 1. do 11. junija v VELI LUKI na Korčuli. Pohitite s prijavo, ker je število mest omejeno. Vse dodatne informacije dobite pri tajnici društva.

DELO SOCIALNEGA ODBORA

80, 90 in 100 letnike bomo obiskali, jih obdarili s skromnimi darili in se z njimi pogovorili. Ugotavljamo, da so naši člani in članice teh obiskov zelo veseli. Več pozornosti bomo namenili tudi bolnim in ostarelim.

MERITVE IN SVETOVANJA

Meritve pritiska, sladkorja, holesterola in zdravstveno svetovanje potekajo vsako drugo sredo v mesecu (razen julija in avgusta), od 8. do 10. ure.

SLOVO OD UMRLIH ČLANOV

Od umrlih članov in članic se bomo poslovili z društvenim praporom. Prosimo svojce umrlega, da o dogodku obvestijo Društvo upokojencev Škofja Loka.

PREDVIDENE FINANČNE OBVEZNOSTI ČLANSTVA

Članarina za leto 2009 (9 € za DU + 1 € za ZDUS)	10,00 EUR
Vzajemna samopomoč	4,50 EUR
Vpisnina za novega člana	2,00 EUR
Izplačilo (posmrtnine) vzajemne samopomoči	117,00 EUR

Naslednja številka glasila bo
izšla 13. marca 2009

AdriaticSlovenica

Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

Poslovna enota KRANJ

Kidričeva cesta 2, 4000 Kranj
T: 04 281-70-00, F: 04 281-70-10
e-mail: info@adriatic-slovenica.si
www.adriatic-slovenica.si

Pravo oblačilo je kot dobro razpoloženje..
Za dnevne obveznosti,
za posebne trenutke...
Pomagam Vam izbrati,
za vas oblikujem,
za vas izdelam...

Lanka

04/51-24-577

TOVARNA KLOBUKOV "ŠEŠIR" d.d.
KIDRIČEVA 57, 4220 ŠKOFJA LOKA, SLOVENIJA

AVTO SERVIS
PROFIL

Dušan Jerala s.p.
Virmaše 190, ŠKOFJA LOKA

T: 04/ 515 37 32
F: 04/ 515 37 33
M: 031/ 277 772

I: www.profil-sp.si
I: www.vulco-slo.com/profil
E: dusan.jerala@profil-sp.si

član verige hitrih servisev

GOSTILNA
PRI KAJBITU

Zminec 5
4220 Škofja Loka
Tel: 04 512 67 00

OB IZTEKU STAREGA LETA SE VSEM SPONZORJEM
ZAHVALJUJEMO ZA FINANČNO POMOČ
PRI IZHAJANJU GLASILA.
STEM OMOGOČAJO,
DA JE ZA ČLANE DU ŠKOFJA LOKA BREZPLAČNO.
VAŠE DOBROHOTNOSTI SI ŽELIMO TUDI V LETU 2009.

ŠINKOVEC BOJAN s.p.

4220 ŠKOFJA LOKA
KOŠIRJEVA 5
Tel: 04/5151-210

FRIZERSKI SALON

Pričeska

FRIZERSKI SALON
PRIČESKA

Šolska ulica 7
4220 Škofja Loka
Tel: 04/ 512 43 07

agencija **ČELIK**

Zavarovalniško
zastopanje d.o.o.

Poslovalnica Škofja Loka:
Frankovo nas. 6B, 4220 Šk. Loka
T: (+386) 4 5154250
F: (+386) 4 5154251
M: (+386) 41 673769
E-mail: agencija.celik@siol.net

Poslovalnica Kranj:
Škofjeloška c. 1, 4000 Kranj
T: (+386) 4 2363680
F: (+386) 4 2363681
M: (+386) 31 673769
E-mail: agencija.celikkr@siol.net

RELAX® TURIZEM

» Dost mi je vsega, grem z Relaxom »

*Praznični dnevi veselo hitijo,
skrite misli in želje budijo,
naj vam prinesejo pričakovanja
in uresničijo vse vaše sanje,
naj odvijajo stare modrosti
in naj vam natrosijo tihe radosti.*

Iskrene čestitke v letu 2009

KLJUČAVNIČARSTVO

Franc Čadež s.p.
Križna gora 16
4220 Škofja Loka
Tel.: 04/510-32-50 ali
041-972-304
e-mail:
cadez.franc@siol.net

Foto: Tončka Benedik

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 2009 VAM ŽELIMO

Foto: Ivan Hafner

▲ MŠI: prve 3 plavalke v svoji kategoriji

Foto: Nevenka Mandić Orehek

▲ MŠI: ženski ekipi DU - orientacijski tek

Foto: Franc Prezelj

▲ Državne prvakinja DU ekipno - zračna puška

Naša najboljša kegljačica

Foto: Borjana Koželj

▲ Čaj ob 5.: pisateljica Minka Likar

Foto: Zlata Ramovš

▲ Z razstave udeleženk tečaja: zavijanje daril

Foto: Nevenka Mandić Orehek

MŠI: 1. mesto streljanje z zračno puško

Ekskurzija v Idrijo

Foto: arhiv B. Koželj

Kulturni mediatorji v dunajskem muzeju

MŠI - balinanje: 1. mesto društvo invalidov Žiri, 2. in 3. mesto DU Škofja Loka

Foto: arhiv N. Mandić

Foto: Nevenka Mandić Orehek

MŠI - balinanje: 2. mesto

FOTO GALERIJA